

Ericsson Nikola Tesla d.d.

**Financijski izvještaji
i izvješće revizora
31. prosinca 2013.**

Sadržaj

Stranica

Profil Društva	1 do 2
Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja	3
Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva Ericsson Nikola Tesla d.d.	4
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Ericsson Nikola Tesla d.d.	5
Izveštaj o financijskom položaju društva Ericsson Nikola Tesla d.d.	6 do 7
Izveštaj o promjenama u kapitalu društva Ericsson Nikola Tesla d.d.	8
Izveštaj o novčanom toku društva Ericsson Nikola Tesla d.d.	9 do 10
Bilješke uz financijske izvještaje	11 do 62

Profil Društva

Povijest i nastanak

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Društvo) je hrvatsko društvo koje kontinuirano posluje već preko šezdeset godina. Društvo se dokazalo kao vodeći dobavljač i izvoznik specijalizirane telekomunikacijske opreme te programskih rješenja i usluga u Srednjoj i Istočnoj Europi.

Društvo je nastalo kao rezultat pretvorbe društvenoga poduzeća Nikola Tesla - Poduzeće za proizvodnju telekomunikacijskih sistema i uređaja, po.

Prema strukturi vlasništva na dan 31. prosinca 2013. godine, Telefonaktiebolaget LM Ericsson (Ericsson) je u posjedu 49,07% dionica Društva. Ostalim dioničarima pripada 50,57% dionica Društva, a 0,36% su vlastite dionice.

Osnovne djelatnosti

Osnovne djelatnosti Društva su istraživanje i razvoj telekomunikacijskih programa i usluga, projektiranje, ispitivanje i integracija cjelovitih komunikacijskih rješenja, kao i isporuka i održavanje komunikacijskih rješenja i sustava, prvenstveno u Republici Hrvatskoj, Srednjoj i Istočnoj Europi te u društvima unutar Ericssonove grupe.

Ericsson Nikola Tesla d.d. je dioničko društvo osnovano u Hrvatskoj, sa sjedištem u Zagrebu, Krapinska 45.

Profil Društva (nastavak)

Nadzorni odbor, Uprava i izvršno posloводство

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2013. godine i do izdavanja ovih izvještaja bili su:

Roland Nordgren	Ponovno imenovan 5. lipnja 2012. godine	Predsjednik
Ignac Lovrek	Ponovno imenovan 31. svibnja 2011. godine	Član; zamjenik predsjednika
Carita Jönsson	Ponovno imenovana 5. lipnja 2012. godine	Član
Dubravko Radošević	Imenovan 20. svibnja 2010. godine	Član
Zvonimir Jelić	Ponovno imenovan 18. lipnja 2010. godine	Član i predstavnik zaposlenika

Uprava

Uprava se sastoji od jednog člana:

Gordana Kovačević	Ponovno imenovana 1. siječnja 2010. godine	Direktorica
-------------------	--	-------------

Izvršno posloводство

Članovi izvršnog posloводства Društva na dan 31. prosinca 2013. godine:

Gordana Kovačević	Direktorica Društva
Branko Dronjić	Direktor, Informacijske tehnologije i ispitna okolina
Damir Bušić	Direktor, Upravljanje komercijalnim aspektima poslovanja
Dario Runje	Direktor, Centar za kompetencije i logistika; Kompetencijska domena za radiopristupne mreže
Dragan Fratrić	Menadžer, Opći poslovi
Goran Ožbolt	Direktor, Prodaja i marketing za Tele2 i Alternativne operatore
Grga Mrkonjić	Direktor, Prodaja i marketing za HT
Hrvoje Benčić	Direktor, Rješenja za kupce; Operativna/poslovna podrška kupcima
Igor Poljanšek	Direktor, Inovacije i nove poslovne prilike
Ivan Barać	Direktor, Prodaja i marketing za ZND
Jagoda Barać	Direktorica, Prodaja i marketing za susjedne zemlje
Marijana Đuzel	Direktorica, Upravljanje ljudskim potencijalima, organizacija i pravni poslovi
Milan Živković	Direktor, Strategija i razvoj poslovanja
Miroslav Kantolić	Direktor, Prodaja i marketing za VIPnet
Patrick Gerard Martin	Direktor, Centar za istraživanje i razvoj
Rafal Rybkowski	Direktor, Financije
Snježana Bahtijari	Direktorica, Komunikacije
Tihomir Šicel	Direktor, Prodaja i marketing za industriju i društvo

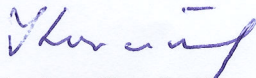
Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja

Odgovornost je Uprave za svaku poslovnu godinu pripremiti financijske izvještaje koji daju istinit i vjeran prikaz financijske pozicije Društva i rezultata njegova poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, te vođenje odgovarajuće računovodstvene evidencije potrebne za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima općenitu odgovornost za poduzimanje koraka u cilju očuvanja imovine Društva te sprečavanja i ustanovljavanja prijevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, koje će dosljedno primjenjivati, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena te pripremu financijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem nije primjerena.

Uprava je odgovorna dostaviti Nadzornom odboru godišnji izvještaj o ekonomskom položaju Društva zajedno s godišnjim financijskim izvještajima na odobrenje. Nakon odobrenja, izvještaji će biti predočeni Glavnoj skupštini dioničara.

Financijske izvještaje na stranicama 5 do 62 Uprava je odobrila 8. travnja 2014. godine za izdavanje Nadzornom odboru, a što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Gordana Kovačević
Direktorica
Ericsson Nikola Tesla d.d.
Krapinska 45
10000 Zagreb
Hrvatska

ERICSSON

Ericsson Nikola Tesla d.d.

Krapinska 45

HR-10 000 Zagreb

CROATIA

39

Izješće neovisnog revizora

Dioničarima i Upravi društva Ericsson Nikola Tesla d.d.

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvještaja Ericsson Nikola Tesla d.d. ("Društvo") koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2013. godine te izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i novčanom toku za godinu tada završenu, te bilješke koje se sastoje od sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijave ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim financijskim izvješćajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su financijski izvješćaji bez materijalno značajnih grešaka.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvješćajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u financijskim izvješćajima, koje mogu nastati kao posljedica prijave ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješćaja u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenosti računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definirala uprava, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvješćaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, financijski izvješćaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2013. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Zagreb, 11. travnja 2014.

Hrvoje Zgombić
Predsjednik Uprave

PricewaterhouseCoopers d.o.o.³
za reviziju i konzalting
Zagreb, Ulica kneza Lj. Posavskog 31

Slaven Kartelo
Ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Ulica kneza Ljudevita Posavskog 31, 10000 Zagreb, Hrvatska
T: +385 (1) 6328 888, F: +385 (1) 6111 556, www.pwc.hr

Ericsson Nikola Tesla d.d.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. godine

	<i>Bilješke</i>	2013.	2012.
		'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje	3, 4	1.309.461	1.901.791
Trošak prodanih proizvoda		<u>(1.092.940)</u>	<u>(1.692.397)</u>
Bruto dobit		216.521	209.394
Troškovi prodaje		(60.040)	(60.714)
Administrativni troškovi		(31.924)	(35.273)
Ostali poslovni prihodi		2.049	3.715
Ostali poslovni troškovi		<u>(1.644)</u>	<u>(1.432)</u>
Dobitak iz poslovanja		<u>124.962</u>	<u>115.690</u>
Financijski prihodi	7	19.055	24.524
Financijski rashodi	7	<u>(158)</u>	<u>(123)</u>
Neto financijski prihodi		<u>18.897</u>	<u>24.401</u>
Dobit prije oporezivanja		143.859	140.091
Porez na dobit	8	<u>-</u>	<u>(13.992)</u>
Dobit za godinu		<u>143.859</u>	<u>126.099</u>
Ostala sveobuhvatna dobit		<u>-</u>	<u>-</u>
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu		<u>143.859</u>	<u>126.099</u>
Zarada po dionici (kuna)	9	<u>108,29</u>	<u>95,01</u>

Bilješke na stranicama 11 do 62 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2013. godine

	<i>Bilješke</i>	2013. '000 kn	2012. '000 kn
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	131.326	116.997
Nematerijalna imovina	11	2.112	4.314
Zajmovi i potraživanja	12	18.801	30.413
Ulaganja u podružnice	13	53	53
Ukupno dugotrajna imovina		<u>152.292</u>	<u>151.777</u>
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	14	44.679	28.581
Potraživanja od kupaca	15	242.235	214.080
Potraživanja od povezanih društava	26(c)	71.604	82.360
Ostala potraživanja	16	15.388	34.955
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	17	109.845	145.365
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		1.143	3.655
Novac i novčani ekvivalenti	18	404.269	494.242
Ukupno kratkotrajna imovina		<u>889.163</u>	<u>1.003.238</u>
UKUPNO IMOVINA		<u>1.041.455</u>	<u>1.155.015</u>

Bilješke na stranicama 11 do 62 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o financijskom položaju (nastavak)
na dan 31. prosinca 2013. godine

	<i>Bilješke</i>	2013. '000 kn	2012. '000 kn
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	19(a)	133.165	133.165
Vlastite dionice		(9.571)	(6.928)
Zakonske rezerve	19(c)	6.658	20.110
Zadržana dobit		539.752	607.758
Ukupno kapital i rezerve		<u>670.004</u>	<u>754.105</u>
Dugoročne obveze			
Primanja zaposlenih	22(a)	4.697	4.452
Ukupno dugoročne obveze		<u>4.697</u>	<u>4.452</u>
Kratkoročne obveze			
Obveze prema povezanim društvima	26(c)	57.941	102.537
Uzeti zajmovi		-	1.710
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	23	146.796	123.039
Rezerviranja	24	13.458	18.566
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	25	148.559	150.606
Ukupno kratkoročne obveze		<u>366.754</u>	<u>396.458</u>
Ukupno obveze		<u>371.451</u>	<u>400.910</u>
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		<u>1.041.455</u>	<u>1.155.015</u>

Bilješke na stranicama 11 do 62 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama u kapitalu
za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. godine

	Dionički kapital '000 kn	Vlastite dionice '000 kn Bilješka 19 (b)	Zakonske rezerve '000 kn	Zadržana dobit '000 kn	Ukupno '000 kn
Na dan 1. siječnja 2012. godine	133.165	(8.443)	20.110	706.074	850.906
Promjene u kapitalu za 2012. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	126.099	126.099
Raspodijeljena dividenda za 2011. godinu, bilješka 20	-	-	-	(225.695)	(225.695)
Kupnja vlastitih dionica, bilješka 19 (b)	-	(2.462)	-	-	(2.462)
Isplate s temelja dionica, bilješka 22 (b)	-	3.977	-	(3.977)	-
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 22 (b)	-	-	-	5.257	5.257
Ukupno transakcije s vlasnicima	-	1.515	-	(224.415)	(222.900)
Na dan 31. prosinca 2012. godine	133.165	(6.928)	20.110	607.758	754.105
Na dan 1. siječnja 2013. godine	133.165	(6.928)	20.110	607.758	754.105
Promjene u kapitalu za 2013. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	143.859	143,859
Raspodijeljena dividenda za 2012. godinu, bilješka 20	-	-	-	(225.851)	(225.851)
Otpuštanje zakonske rezerve	-	-	(13.452)	13.452	-
Kupnja vlastitih dionica, bilješka 19 (b)	-	(5.754)	-	-	(5.754)
Isplate s temelja dionica, bilješka 22 (b)	-	3.111	-	(3.111)	-
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 22 (b)	-	-	-	3.645	3.645
Ukupno transakcije s vlasnicima	-	(2.643)	(13.452)	(211,865)	(227.960)
Na dan 31. prosinca 2013. godine	133.165	(9.571)	6.658	539.752	670.004

Bilješke na stranicama 11 do 62 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izvještaj o novčanom toku
za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. godine

	<i>Bilješke</i>	2013.	2012.
		'000 kn	'000 kn
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
<i>Dobit prije oporezivanja</i>		<u>143.859</u>	<u>140.091</u>
Ispravci:			
Amortizacija	10,11	40.233	44.557
Umanjenja vrijednosti – neto		955	1.738
Neto promjena u rezerviranjima		5.178	16.838
Dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(408)	(202)
Neto dobitak od promjene financijske imovine		(1.480)	(2.536)
Amortizacija diskonta		(2.003)	(3.021)
Prihodi od kamata	7	(11.804)	(20.663)
Rashodi od kamata	7	158	123
Dobici od tečajnih razlika, neto		(1.714)	(3.218)
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima	6	3.645	5.257
		<u>176.619</u>	<u>178.964</u>
Smanjenje potraživanja		12.323	57.811
Povećanje zaliha		(16.098)	(5.876)
(Smanjenje)/povećanje obveza		(21.130)	49.626
<i>Novac od poslovnih aktivnosti</i>		<u>151.714</u>	<u>280.525</u>
Plaćene kamate		(158)	(123)
Porez na dobit		-	-
<i>Neto novac od poslovnih aktivnosti</i>		<u>151.556</u>	<u>280.402</u>
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
Primljene kamate		11.799	22.298
Naplata od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		4.917	4.919
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine		(63.806)	(33.047)
Depoziti naplaćeni/(plasirani) kod financijskih institucija - neto		-	594
Kupnja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(103,000)	(188,500)
Prodaja financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		140,000	113,920
<i>Neto novac korišten iz investicijskih aktivnosti</i>		<u>(10.090)</u>	<u>(79.816)</u>

Bilješke na stranicama 11 do 62 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanom toku (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. godine

	<i>Bilješke</i>	2013.	2012.
		'000 kn	'000 kn
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
Otplata uzetih zajmova		(1.669)	(1.710)
Kupnja vlastitih dionica	19(b)	(5.754)	(2.462)
Plaćena dividenda	20	(225.851)	(225.695)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		<u>(233.274)</u>	<u>(229.867)</u>
Efekt promjene tečaja po novcu i novčanim ekvivalentima		1.835	(1.695)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		(89.973)	(30.976)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		494.242	525.218
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	18	<u>404.269</u>	<u>494.242</u>

Bilješke na stranicama 11 do 62 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike

Pravna osoba

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Društvo) je dioničko društvo osnovano u Hrvatskoj, gdje mu je i sjedište. Registrirano sjedište Društva nalazi se na adresi Krapinska 45, 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska. Dionice Društva uvrštene su u kotaciju Redovitog tržišta Zagrebačke burze. Uprava je na dan 8. travnja 2014. godine odobrila izdavanje ovih financijskih izvještaja za potrebe odobrenja od strane Nadzornog odbora. Pregled osnovnih računovodstvenih politika Društva naveden je u nastavku.

Primjena

Financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska unija (MSFI). Financijski izvještaji su također u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu važećim na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja.

Osnove za pripremu

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu povijesnog troška izuzevši financijske instrumente koji su iskazani po fer vrijednosti, a koji uključuju derivativne financijske instrumente i financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim razdobljima predstavljenim u ovim financijskim izvještajima i u skladu su s računovodstvenim politikama korištenim u prethodnoj godini.

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jem zahtijeva od posloводства donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i na iznos objavljene imovine i obveza, prihoda i rashoda. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim ostalim faktorima za koje se vjeruje da su razumni u određenim okolnostima, a čiji rezultat stvara osnovu pri postupku donošenja prosudbi o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza, a koje nisu vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultat može se razlikovati od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke se stalno preispituju. Preispitivanje računovodstvenih procjena priznaje se u razdoblju u kojemu se preispitivanje obavlja, ako ono utječe samo na to razdoblje, ili u razdoblju preispitivanja i budućim razdobljima, ako ono utječe na tekuće i buduća razdoblja. Prosudbe posloводства pri primjeni MSFI-ja koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i procjene prikazane su u bilješci 2.

Društvo je sastavilo ove nekonsolidirane financijske izvještaje u skladu s hrvatskim zakonskim propisima. Društvo je također sastavilo konsolidirane financijske izvještaje na dan 31. prosinca 2013. godine i godinu koja je tada završila, u skladu s MSFI za Društvo i njegova ovisna društva (Grupa) koji su odobreni od strane Uprave na dan 8. travnja 2014. godine. U konsolidiranim financijskim izvještajima, ovisna društva (navedena u bilješci 14) kao i sva društva nad kojima Grupa posredno ima više od pola glasačkih prava ili na neki drugi način ima kontrolu nad poslovanjem su u potpunosti konsolidirani. Korisnici ovih nekonsolidiranih financijskih izvještaja trebali bi ih čitati zajedno s konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe na dan 31. prosinca 2013. godine i godinu koja je tada završila u svrhu dobivanja cjelokupnih informacija o financijskom položaju Grupe, rezultatima njenog poslovanja i promjenama financijskog stanja Grupe u cjelini.

Neograničenost vremena poslovanja

Nakon preispitivanja, posloводство realno očekuje da Društvo ima adekvatne resurse za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Društvo stoga i dalje usvaja pretpostavku o nastavku poslovanja u pripremi financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Društvo usvojilo

Društvo je tijekom godine usvojilo sljedeće nove i dopunjene MSFI-je i smjernice Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) koji su odobreni od EU. Ukoliko je primjena standarda ili smjernica utjecala na financijske izvještaje ili rezultat Društva, taj je utjecaj naveden u nastavku.

Dodatak MRS-u 1 Prezentiranje financijskih izvještaja vezano za ostalu sveobuhvatnu dobit (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2012. godine)

Glavna promjena koja je rezultat ovih dodataka je zahtjev da subjekti grupiraju stavke prikazane u 'ostaloj sveobuhvatnoj dobiti' na osnovi toga je li ih naknadno moguće reklasificirati u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (usklađivanje reklasifikacije). Dodaci se ne bave pitanjem koje stavke se prikazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Dodatak utječe samo na prezentaciju i zbog toga nije imao utjecaj na financijski položaj ili rezultat Društva.

Dodatak MRS-u 19, Primanja zaposlenih (objavljen u lipnju 2011. godine, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

Značajno mijenja priznavanje i mjerenje troška definiranih mirovina i otpremnina kao i objave za sva primanja zaposlenih. Standard zahtijeva priznavanje svih promjena u neto obvezi/(imovini) za definirana primanja, kada do njih dođe, kako slijedi: (i) troškove usluga i neto kamatu u računu dobiti i gubitka, i (ii) ponovno mjerenje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Društvo iskazuje akumulirani iznos ponovnih mjerenja u zadržanoj dobiti u kapitalu. Retroaktivna primjena standarda nije imala materijalno značajan učinak na financijske izvještaje Društva.

Dodatak MSFI-ju 7 Financijski instrumenti: Objavljivanja vezana uz prijeboj imovine i obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

Dodatak zahtijeva nova objavljivanja koja će olakšati usporedbu među subjektima koji pripremaju financijske izvještaje u skladu s MSFI-jevima i onima koji ih pripremaju u skladu s US GAAP-ovima. Dodatak nije imao utjecaja na financijski položaj ili rezultat Društva.

MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

MSFI 13 ima za cilj povećati konzistentnost i smanjiti složenost dajući točnu definiciju fer vrijednosti i jedan izvor mjerenja fer vrijednosti te zahtjeve za objavljivanjem za uporabu u svim MSFI-jevima. Zahtjevi, koji su u velikoj mjeri usklađeni između MSFI-jeva i US GAAP-ova, ne proširuju uporabu računovodstva fer vrijednosti, nego pružaju smjernice o tome kako bi se ono trebalo primjenjivati tamo gdje je njegova uporaba već potrebna ili dopuštena drugim standardima unutar MSFI-ja ili US GAAP-ova. MSFI 13 ima utjecaja na prezentaciju i objavljivanje, a nema utjecaja na mjerenja u financijskim izvještajima Društva.

Godišnja poboljšanja u 2011. godini (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013. godine)

Godišnja poboljšanja rješavaju šest pitanja iz izvještajnog ciklusa 2009.-2011. godine. Sadrže promjene u:

MSFI-u 1, 'Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja'

MRS-u 1, 'Prezentiranje financijskih izvještaja'

MRS-u 16, 'Nekretnine, postrojenja i oprema'

MRS-u 32, 'Financijski instrumenti; Prezentiranje'

MRS-u 34, 'Financijsko izvještavanje za razdoblja tijekom godine'

Poboljšanja nisu imala utjecaja na financijske izvještaje Društva.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi

MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Cilj MSFI-ja 10 je utvrditi načela za prezentiranje i pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja kada subjekt kontrolira jedan ili više drugih subjekata kako bi prezentirao konsolidirane financijske izvještaje. Određuje načela kontrole, te utvrđuje kontrole kao osnovu za konsolidaciju. Navodi kako primijeniti načelo kontrole u utvrđivanju kontrolira li ulagač subjekt u koji ulaže te mora li ga stoga konsolidirati. Navodi računovodstvene zahtjeve za pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja. Uprava trenutačno procjenjuje utjecaj MSFI-ja 10 na financijske izvještaje, ali ne očekuje nikakve utjecaje, te namjerava usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu.

MSFI 11 Zajednički aranžmani (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

MSFI 11 realističnije odražava zajedničke aranžmane usredotočujući se na prava i obveze aranžmana, a ne na njegov pravni oblik. Postoje dvije vrste zajedničkih aranžmana: zajedničko poslovanje i zajednički pothvati. Zajedničko poslovanje je kada zajednički upravitelj ima prava na imovinu i obveze u svezi s aranžmanom te stoga evidentira svoje udjele u imovini, obvezama, prihodima i rashodima. Zajednički pothvati nastaju kada zajednički upravitelj ima prava na neto imovinu aranžmana te stoga svoje udjele evidentira po metodi udjela. Proporcionalna konsolidacija zajedničkih pothvata više nije dopuštena. Uprava ne očekuje da će MSFI 11 imati utjecaja na financijske izvještaje Društva, te ga namjerava usvojiti s datumom stupanja na snagu.

MSFI 12 Objavljivanje udjela u drugim subjektima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

MSFI 12 uključuje zahtjeve za objavljivanjem za sve oblike udjela u drugim subjektima, uključujući i zajedničke aranžmane, pridružena društva, društva s posebnom namjenom i druga izvanbilančna ulaganja. Uprava ne očekuje da će MSFI 12 imati utjecaja na financijske izvještaje Grupe, te ga namjerava usvojiti s datumom stupanja na snagu.

MRS 27 (izmijenjen 2011. godine) Odvojeni financijski izvještaji (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

MRS 27 (izmijenjen 2011. godine) uključuje odredbe o odvojenim financijskim izvještajima preostale nakon što su kontrolne odredbe MRS-a 27 uključene u novi MSFI 10. Uprava trenutačno procjenjuje utjecaj MRS-a 27 na financijske izvještaje, ali ne očekuje nikakve utjecaje, te namjerava usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu.

MRS 28 (izmijenjen 2011. godine) Pridružena društva i zajednički pothvati (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

MRS 28 (izmijenjen 2011. godine) uključuje zahtjeve da se zajednički pothvati, kao i pridružena društva, vode po metodi udjela nakon izdavanja MSFI-a 11. Uprava ne očekuje da će MRS 28 imati utjecaja na financijske izvještaje Društva, te ga namjerava usvojiti s datumom stupanja na snagu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi (nastavak)

Dodaci MSFI-ima 10, 11 i 12 o prijelaznim odredbama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Ovi dodaci omogućavaju dodatno izuzeće pri primjeni MSFI-a 10, 11 i 12 ograničavajući zahtjev za objavom izmijenjenih usporednih podataka samo na prethodno razdoblje. Za objave koje se odnose na nekonsolidirane subjekte dodaci ukidaju zahtjev da se prezentiraju usporedni podaci za razdoblje prije prve primjene MSFI-ja 12. Uprava trenutačno procjenjuje utjecaj dodataka na financijske izvještaje, te namjerava usvojiti dodatak s datumom stupanja na snagu.

Dodaci MSFI-ju 10, MSFI-ju 12 i MRS-u 27 – Konsolidacija društava u koja se ulaže (objavljen 31. listopada 2012. godine, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2014. godine)

Dodaci predviđaju da će mnogi fondovi i slični subjekti biti izuzeti od konsolidacije većine svojih podružnica. Umjesto toga, ti će se subjekti mjeriti po fer vrijednosti u sveobuhvatnoj dobiti. Dodaci dopuštaju iznimke za subjekte koji zadovoljavaju definiciju 'društva u koje se ulaže' i koji prikazuju posebne karakteristike. Promjene su napravljene u MSFI-ju 12 u smislu uvođenja objava koje društvo u koje se ulaže mora napraviti. Uprava ne očekuje da će ovaj dodatak imati utjecaja na financijske izvještaje Društva, te ga namjerava usvojiti s datumom stupanja na snagu.

Dodaci MRS-u 32 Financijski instrumenti: Objavljivanja vezana uz prijeboj imovine i obveza (izdani u prosincu 2012. godine i na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Dodaci su smjernice za primjenu MRS-a 32 Financijski instrumenti: Prezentacija, te razjašnjavaju neke od zahtjeva za prijebojem financijske imovine i financijskih obveza u izvještaju o financijskom položaju. Uprava ne očekuje da će ovaj dodatak imati utjecaja na financijske izvještaje Društva, te ga namjerava usvojiti s datumom stupanja na snagu.

Dodatak MRS-u 36 Objave vezane uz umanjenje imovine do nadoknadive vrijednosti (objavljen 29. svibnja 2013. godine, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2014. godine)

Dodatak navodi informacije koje je potrebno objaviti vezano uz nadoknadivu vrijednost umanjene imovine ukoliko je taj iznos temeljen na fer vrijednosti umanjenoj za trošak otuđenja. Dodatak može imati učinak samo na objavljivanje, ali ne i na mjerenje i priznavanje imovine u financijskom položaju ili rezultatu Grupe. Uprava namjerava usvojiti ovaj dodatak s datumom stupanja na snagu.

MSFI 9 Financijski instrumenti (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015. godine)

MSFI 9 je prvi standard koji je izdan kao dio šireg projekta zamjenjivanja MRS-a 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje. MSFI 9 zadržava, ali pojednostavljuje model miješanog mjerenja i utvrđuje dvije primarne kategorije mjerenja financijske imovine: amortizirani trošak i fer vrijednost. Osnova klasifikacije ovisi o poslovnom modelu subjekta i ugovornim karakteristikama novčanog toka financijske imovine. Smjernice MRS-a 39 o umanjenju vrijednosti financijske imovine i računovodstvu zaštite nastavljaju se primjenjivati. Uprava ne očekuje da će MSFI 9 imati utjecaja na financijske izvještaje, te planira usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu i nakon usvajanja od strane EU-a.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi (nastavak)

IFRIC 21 Nameti (objavljen 20. svibnja 2013. godine, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Tumačenje se odnosi na MRS 37 Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina. MRS 37 postavlja kriterije za priznavanje obveze, a jedan od njih je zahtjev da subjekt ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događaja (obvezujući događaj). Tumačenje razjašnjava da obvezujući događaj koji stvara obvezu plaćanja nameta predstavlja aktivnost opisanu u relevantnom zakonu koji zahtijeva plaćanje nameta. Uprava ne očekuje da će IFRIC 21 imati utjecaja na financijske izvještaje, te planira usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu i nakon usvajanja od strane EU-a.

Dodaci MRS-u 19 – Planovi definiranih primanja zaposlenih: Doprinosi za zaposlene (objavljen u studenom 2013. godine, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. srpnja 2014. godine)

Dodatak omogućuje subjektima da priznaju doprinose za zaposlene kao smanjenje troškova rada u razdoblju u kojem je rad zaposlenika obavljen umjesto priznavanja doprinosa prema godinama rada u slučaju da iznos doprinosa ne ovisi o broju godina rada. Društvo trenutačno procjenjuje utjecaj dodatka na svoje financijske izvještaje.

Godišnja poboljšanja MSFI-a u 2012. godini (objavljena u prosincu 2013. godine, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine, osim ako u nastavku nije navedeno drugačije)

Poboljšanja se sastoje od promjena na sedam standarda.

MSFI 2 je dopunjen na način da razjašnjava definiciju 'uvjeta ostvarivanja prava' i da odvojeno definira 'uvjet temeljen na ostvarenju rezultata' i 'uvjet temeljen na godinama rada'. Dodatak stupa na snagu za transakcije isplate na temelju dionica čiji datum dodjele je na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine.

MSFI 3 je dopunjen na način da razjašnjava da se (1) obveza plaćanja potencijalne naknade koja je sukladna definiciji financijskog instrumenta klasificira kao financijska obveza ili kapital temeljem definicija u MRS-u 32, i (2) sve nevlasničke nepredviđene financijske i nefinancijske naknade koje se ne odnose na kapital mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja, a promjene u fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka. Dodaci MSFI-ju 3 stupaju na snagu za poslovna spajanja ako je datum stjecanja na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine.

MSFI 8 je dopunjen na način da zahtijeva (1) objavu prosudbi uprave pri zbrajanju poslovnih segmenata, uključujući opis zbrojenih segmenata i ekonomskih pokazatelja koji su ocijenjeni prilikom utvrđivanja da zbrojeni segmenti imaju slične ekonomske karakteristike, i (2) usklađenje imovine segmenata s imovinom subjekta prilikom iskazivanja imovine segmenata.

Osnova za zaključke o MSFI-ju 13 dopunjena je na način da razjašnjava da do brisanja određenih odlomaka iz MRS-a 39 nakon objave MSFI-ja 13 nije došlo s namjerom da se ukloni sposobnost mjerenja kratkoročnih potraživanja i obveza po iznosu u računu gdje utjecaj diskontiranja nije materijalno značajan.

MRS 16 i MRS 38 su dopunjeni kako bi razjasnili način na koji se iskazuju bruto knjigovodstvena vrijednost i akumulirana amortizacija kada subjekt koristi revalorizacijski model.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi (nastavak)

MRS 24 je dopunjen na način da kao povezano društvo uključuje subjekt koji pruža usluge ključnog menadžmenta izvještajnom subjektu ili matici izvještajnog subjekta ('društvo za upravljanje'), i da zahtijeva objavu iznosa koje upravljački subjekt naplaćuje od izvještajnog subjekta za pružene usluge.

Društvo trenutačno procjenjuje utjecaj dodataka na svoje financijske izvještaje.

Godišnja poboljšanja MSFI-a u 2013. godini (objavljena u prosincu 2013. godine, na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine)

Poboljšanja se sastoje od promjena na četiri standarda.

Osnova za zaključke za MSFI 1 dopunjena je kako bi razjasnila da, kada nova verzija standarda još nije obvezna, ali se može prijevremeno usvojiti, društvo koje prvi put primjenjuje MSFI može koristiti staru ili novu verziju, pod uvjetom da se isti standard primjenjuje u svim prikazanim razdobljima.

MSFI 3 je dopunjen kako bi razjasnio da se ne primjenjuje na računovodstvo za formiranje bilo kakvog zajedničkog aranžmana u skladu s MSFI-jem 11. Dodatak također razjašnjava da se izuzeće iz opsega primjenjuje samo na financijske izvještaje samog zajedničkog aranžmana.

Dodatak MSFI-ju 13 razjašnjava da se izuzeće iz portfelja u MSFI-ju 13, koje omogućuje subjektu mjerenje fer vrijednosti grupe financijske imovine i financijskih obveza na neto osnovi, primjenjuje na sve ugovore (uključujući ugovore za kupnju ili prodaju nefinancijskih stavki) koji su unutar djelokruga MRS-a 39 ili MSFI-ja 9.

MRS 40 je dopunjen kako bi razjasnio da se MRS 40 i MSFI 3 međusobno ne isključuju. Smjernice u MRS-u 40 pomažu sastavljačima financijskih izvještaja pri razlikovanju ulaganja u nekretnine i nekretnina koje koristi vlasnik. Sastavljači financijskih izvještaja se također upućuju na smjernice u MSFI-ju 3 kako bi utvrdili radi li se kod stjecanja ulaganja u nekretnine o poslovnom spajanju.

Društvo trenutačno procjenjuje utjecaj dodataka na svoje financijske izvještaje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Funkcionalna valuta i valuta izvještavanja

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su u kunama (kn) koje predstavljaju valutu primarnog ekonomskog okruženja u kojemu Društvo posluje (funkcionalna valuta) te valutu izvještavanja i zaokruženi su na najbližu tisuću. Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2013. godine bio je 5,54900 kuna za jedan američki dolar (2012.: 5,72679 kuna) i 7,63764 kuna za jedan euro (2012.: 7,54562 kuna).

Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme iskazane su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti.

Društvo priznaje, unutar knjigovodstvene vrijednosti stavke nekretnina, postrojenja i opreme, troškove zamjene dijelova određene stavke u trenutku nastanka ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi ugrađene u taj dio pritićati u Društvo i ako je taj trošak pouzdano mjerljiv. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak u razdoblju u kojemu nastaju. Tamo gdje dijelovi nekretnina, postrojenja i opreme imaju različit korisni vijek trajanja, evidentiraju se kao posebne stavke nekretnina, postrojenja i opreme.

Zemljište se ne amortizira. Amortizacija ostale imovine obračunava se linearnom metodom kako bi se troškovi amortizacije rasporedili kroz preostali korisni vijek trajanja imovine. Procijenjeni korisni vijek trajanja imovine prikazan je kako slijedi:

	Korisni vijek trajanja
Zgrade	5 - 30 godina
Postrojenja i oprema	2 -10 godina
Ostalo	5 - 7 godina

Metoda amortizacije, korisni vijek trajanja i preostale vrijednosti preispituju se i usklađuju, ako je potrebno, na svaki datum bilance. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se na nadoknadivu vrijednost u trenutku kada knjigovodstvena vrijednost nadmaši procijenjenu nadoknadivu vrijednost. Dobici i gubici od prodaje utvrđuju se usporedbom primitaka od prodaje s knjigovodstvenom vrijednošću i uključuju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se početno vodi po trošku ulaganja te naknadno po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Nematerijalna imovina sastoji se od računalnih programa i amortizira se linearnom metodom kroz 2-4 godine. Troškovi povezani s održavanjem računalnih programa priznaju se kao trošak u trenutku nastajanja.

Umanjenje vrijednosti imovine

Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, financijski instrumenti i potraživanja pregledavaju se radi umanjenja vrijednosti na datum bilance ili kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost imovine možda nije nadoknadiva. U slučaju kada je knjigovodstvena vrijednost imovine viša od procijenjenog nadoknadivog iznosa, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za stavke nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine, financijskih instrumenata i potraživanja.

Nadoknadivi iznos nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine je iznos veći od fer vrijednosti imovine umanjene za troškove prodaje ili vrijednosti u upotrebi. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina je grupirana na najnižu razinu za koju je moguće definirati odvojene novčane tokove (jedinice koje stvaraju novac). Pri procjeni vrijednosti u upotrebi, diskontiraju se procijenjeni budući novčani tokovi na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontiranu stopu prije poreza koja reflektira tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za imovinu ili jedinice koje stvaraju novac. Umanjena nefinancijska imovina pregledava se zbog mogućeg ukidanja umanjenja na svaki datum izvještavanja. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ukoliko se promijene korištene procjene određivanja nadoknadivog iznosa te ukoliko knjigovodstvena vrijednost imovine nije veća od knjigovodstvene vrijednosti koja bi se trebala odrediti, umanjena za amortizaciju, da nije bilo gubitaka od umanjenja imovine.

Nadoknadivi iznos potraživanja po amortiziranom trošku izračunava se kao sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih tokova, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom svojstvenom određenoj imovini. Na svaki datum bilance Društvo procjenjuje postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti financijske imovine ili grupe financijskih sredstava. Vrijednost financijske imovine ili grupe financijskih sredstava je umanjena te do gubitaka od umanjenja vrijednosti dolazi ako, i samo ako, postoje objektivni dokazi umanjenja vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastupili nakon početnog priznavanja imovine ('događaj nastanka gubitka') i ako taj događaj (ili događaji) nastanka gubitka ima utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove financijske imovine ili grupe financijskih sredstava koja se može pouzdano procijeniti.

Dokazi o umanjenju mogu uključivati naznake da dužnici ili grupa dužnika prolazi kroz značajne financijske poteškoće, da dolazi do neizvršenja ili propusta u plaćanju kamata ili glavnice, da postoji vjerojatnost stečaja ili druge financijske reorganizacije te ako dostupni podaci ukazuju na to da postoji mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova, kao što su promjene u dospjećima ili ekonomskim uvjetima koji su povezani s neplaćanjem.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti imovine (nastavak)

Za kategoriju zajmova i potraživanja, iznos gubitka se mjeri kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova (isključujući buduće kreditne gubitke koji nisu nastali) diskontiranih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi financijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine se smanjuje, a iznos gubitka priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Ako kredit ili ulaganje koje se drži do dospjeća ima promjenjivu kamatnu stopu, diskontirana stopa za mjerenje gubitka od umanjenja vrijednosti predstavlja važeću efektivnu kamatnu stopu koja je određena ugovorom. U svrhu praktičnosti, Društvo može mjeriti umanjenje vrijednosti na temelju fer vrijednosti instrumenta koristeći postojeću tržišnu cijenu.

Ukoliko se u naknadnim razdobljima iznos umanjenja vrijednosti smanji i ukoliko se to smanjenje može objektivno povezati s događajem nakon priznavanja umanjenja vrijednosti (kao što je poboljšanje dužnikova kreditnog rejtinga), ukidanje prethodno priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Kratkotrajna potraživanja se ne diskontiraju. Nadoknadivi iznos financijske imovine je iznos neto prodajne cijene pojedine imovine ili njezine vrijednosti u upotrebi, ovisno o tome koji je iznos viši.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja koja se drže do dospjeća i potraživanja se ukida ako se naknadno povećanje nadoknadivog iznosa može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti.

Financijski instrumenti

Društvo klasificira svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi i potraživanja, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospjeća. Klasifikacija ovisi o svrsi zbog koje su financijski instrumenti stečeni. Posloводство određuje klasifikaciju financijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i ponovno provjerava tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka sadrže dvije potkategorije: "financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja" i oni koje je posloводство početno definiralo kao financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijski instrumenti klasificiraju se u ovu kategoriju ako su stečeni zbog namjere kratkoročnog ostvarivanja prihoda te su dio kratkotrajne imovine. Oni uključuju i derivativne financijske instrumente koji nisu kvalificirani kao računovodstvo zaštite. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice i ulaganja u investicijske fondove.

Zajmovi i potraživanja obuhvaćaju svu nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu, osim one koju Društvo namjerava prodati odmah ili u kratkom roku, a koja se definira po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili kao raspoloživa za prodaju. Ova kategorija uključuje dugotrajna potraživanja i depozite kod financijskih institucija.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Financijski instrumenti s fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospijećem koje Društvo ima namjeru i mogućnost držati do dospijeća klasificiraju se kao ulaganja koja se drže do dospijeća. Svi ostali financijski instrumenti klasificiraju se kao raspoloživi za prodaju. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, ulaganja koja se drže do dospijeća i financijska imovina koja je raspoloživa za prodaju, priznaju se na datum trgovanja, odnosno datum na koji se Društvo obvezuje kupiti ili prodati instrument. Zajmovi i potraživanja te ostale financijske obveze priznaju se kada su preneseni na Društvo.

Financijska imovina početno se vrednuje po fer vrijednosti dane naknade, uvećane za transakcijske troškove za svu financijsku imovinu koja se ne vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski se troškovi rashoduju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nakon početnog priznavanja, sva financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te financijska imovina raspoloživa za prodaju, vrednuju se po fer vrijednosti, bez umanjenja za iznos transakcijskih troškova koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Financijska imovina raspoloživa za prodaju, čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, vrednuje se po trošku stjecanja, koji uključuje transakcijske troškove, smanjenom za umanjenje vrijednosti

Fer vrijednost financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te raspoloživih za prodaju temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na datum bilance, bez umanjenja za transakcijske troškove. Fer vrijednost derivativnih instrumenata za koje ne postoji organizirano tržište utvrđuje se po iznosu koji bi Društvo primilo ili platilo da raskine ugovor na datum bilance. Realizirani i nerealizirani dobiti i gubici od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojemu nastaju.

Promjene fer vrijednosti monetarnih vrijednosnica denominiranih u stranoj valuti, a koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju, analizirane su između tečajnih razlika proizašlih iz promjena amortiziranog troška vrijednosnice i ostalih promjena u neto knjigovodstvenoj vrijednosti vrijednosnice. Tečajne razlike priznaju se u računu dobiti i gubitka, a ostale promjene knjigovodstvene vrijednosti priznaju se u kapitalu i rezervama. Promjene fer vrijednosti ostalih monetarnih vrijednosnica koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju i nemonetarnih vrijednosnica koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju, priznaju se u kapitalu i rezervama. Kada se vrijednosnica raspoloživa za prodaju otuđi ili umanji, akumulirane promjene fer vrijednosti priznate u kapitalu i rezervama uvrštavaju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kao "dobici i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju".

Kamata od vrijednosnica raspoloživih za prodaju izračunata primjenom metode efektivne kamatne stope priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Dividende od vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kada Društvo stekne pravo na primanje plaćanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima te financijske imovine, odnosno kada su prava ostvarena, dospjela ili predana. Financijska obveza prestaje se priznavati kada ta financijska obveza prestane postojati. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospeljeća prestaju se priznavati, dok se potraživanja od kupaca koja se na njih odnose priznaju od dana kada je Društvo pristalo otuđiti imovinu. Društvo koristi specifičnu identifikacijsku metodu određivanja dobitka ili gubitka od prestanka priznavanja. Zajmovi i potraživanja prestaju se priznavati u trenutku kada je Društvo prenijelo svoja prava. Ostale financijske obveze prestaju se priznavati kada je ugovorena obveza Društva otkazana, poništena ili istekla.

Društvo ulaže u derivativne financijske instrumente kako bi se ekonomski zaštitilo od izloženosti tečajnom riziku koji proizlazi iz poslovnih aktivnosti. Računovodstvo zaštite nije se primjenjivalo te su derivativni instrumenti priznati kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni instrumenti početno se vrednuju po inicijalnoj fer vrijednosti, dok se troškovi transakcije priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, a nakon početnog priznavanja iskazuju se po fer vrijednosti. Dobici i gubici od promjene fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka. Fer vrijednost terminskog ugovora je kotirana cijena na datum bilance koja predstavlja sadašnju vrijednost kotirane termenske cijene.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja se početno priznaju po fer vrijednosti dane naknade, i vode se po amortiziranom trošku, koristeći metodu efektivne kamatne stope. Potraživanja se svode na procijenjenu ostvarivu vrijednost putem rezerviranja za umanjene vrijednosti.

Ugovori o pružanju usluga proizvodnje u tijeku prikazuju se po trošku uvećanom za ostvarenu dobit do datuma prikazivanja, umanjenom za rezerviranja za buduće gubitke te umanjenom za fakturiranje dugoročnih ugovora koje je u tijeku. Trošak uključuje ukupne izdatke koji su direktno vezani uz određeni projekt i alokaciju fiksnih i varijabilnih indirektnih troškova koji su nastali tijekom ugovorenih aktivnosti Društva na temelju planiranih vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac uključuje novac u bankama i gotovinu. Novčani ekvivalenti uključuju depozite po viđenju i oročene depozite s dospeljećem do tri mjeseca.

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze početno se priznaju po fer vrijednosti, a nakon toga vrednuju po amortiziranom trošku nabave uz korištenje metode efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Zalihe

Zalihe se iskazuju po vrijednosti troška nabave ili neto ostvarive vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu tijekom redovnog poslovanja, umanjenu za procijenjene troškove do završetka i troškove prodaje. Trošak ostalih zaliha temelji se na metodi FIFO (First In First Out) i uključuje troškove nastale prilikom nabave zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Proizvodne zalihe uključuju materijal, rad i indirektno troškove te troškove nastale prilikom kupnje zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Zalihe koje imaju spori obrtaj i zastarjele zalihe svedene su na procijenjenu ostvarivu vrijednost.

Dionički kapital

Dionički kapital iskazan je u kunama po nominalnoj vrijednosti.

Vanjski troškovi koji se mogu izravno pripisati izdavanju novih redovnih dionica ili opcija odbijaju se od dioničke glavnice umanjeno za sve povezane poreze. Plaćena naknada za kupljene vlastite dionice, uključujući sve izravno pripadajuće troškove transakcije (umanjene za porez na dobit), umanjuje dioničku glavicu koja se može pripisati dioničarima Društva sve do povlačenja dionica ili njihova ponovnog izdavanja. Kada se takve redovne dionice kasnije ponovno izdaju, svaka primljena naknada, umanjena za sve izravno pripadajuće troškove transakcije kao i učinke poreza na dobit, uključena je u glavicu koja se može pripisati dioničarima Društva.

Porez na dobit

Porez na dobit za razdoblje temelji se na oporezivoj dobiti financijske godine i sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim kada se odnosi na stavke koje se priznaju direktno u kapitalu i rezervama pa se u tom slučaju priznaje u kapitalu i rezervama. Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju poreznog zakona koji je na dan bilance na snazi ili se djelomično primjenjuje u zemljama u kojima Društvo i njegove podružnice posluju i ostvaruju oporezivu dobit. Uprava povremeno procjenjuje pojedine stavke u poreznim prijavama s obzirom na situacije u kojima su primjenjive porezne odredbe podložne tumačenju, te razmatra formiranje rezerviranja, gdje je to prikladno, na temelju očekivanog iznosa koji treba platiti Poreznoj upravi.

Odgođeni porezi priznaju se metodom bilančne obveze na privremene razlike između porezne osnovice imovine i obveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti u financijskim izvještajima. Međutim, odgođeni se porez ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveze u transakciji koja nije poslovno spajanje, a koja u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak). Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, te se u bilanci iskazuju kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze. Odgođena porezna imovina priznaje se kada je vjerojatno da će se ostvariti dostatna oporeziva dobit za korištenje odgođene porezne imovine. Na svaki datum bilance Društvo ponovno procjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost odgođene porezne imovine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Porez na dobit (nastavak)

Odgođena porezna imovina odražava neto porezne učinke privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u svrhu financijskog izvještavanja te iznosa koji se koriste u svrhu poreza na dobit. Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje da će te privremene razlike biti nadoknađene ili podmirene na temelju poreznih stopa koje su na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum bilance.

Mjerenje odgođene porezne obveze i odgođene porezne imovine odražava porezne efekte prilikom nadoknade ili podmirenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a koje Društvo očekuje na datum bilance.

Strana valuta

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u kune primjenom tečaja na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze u stranoj valuti na dan bilance preračunate su u kune po tečaju koji se primjenjuje na datum bilance. Tečajne razlike proizašle iz promjene tečaja evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nemonetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti po fer vrijednosti pretvorene su u kune prema tečaju koji se primjenjuje na datum utvrđivanja vrijednosti. Nemonetarna imovina te stavke koje se mjere po „povijesnom trošku u stranoj valuti“ ponovno se ne preračunavaju.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje predstavljaju vrijednost proizvoda koji se prodaju i usluga koje se pružaju kupcima tijekom razdoblja, isključujući porez na dodanu vrijednost, diskonte i rabate. Prihodi se priznaju uzimajući u obzir sve značajne ugovorne uvjete kada je proizvod isporučen ili usluga obavljena, kada je iznos prihoda fiksna ili odrediva, te kada je naplata prilično sigurna. Specifični kriteriji izvršavanja i prihvaćanja ugovora mogu utjecati na vrijeme priznavanja i iznose priznatih prihoda.

Društvo koristi 3 glavne vrste ugovora s krajnjim kupcima:

- **Ugovori o isporukama:** Ugovori o isporuci proizvoda ili kombinacije proizvoda koji čine cjelokupnu ili djelomičnu mrežu te isporuka samostalnih proizvoda. Srednji i veliki ugovori o isporukama uglavnom uključuju višestruke elemente. Takvi elementi uglavnom predstavljaju standardizirane tipove opreme ili softvera te usluga kao što su usluge izgradnje mreže.
Prihodi se priznaju kada se rizici i koristi prenesu na kupca, što je u pravilu utvrđeno u ugovornim uvjetima trgovanja. Kod ugovora o isporukama koji imaju višestruke elemente, prihodi se alociraju na svaki element na temelju relativnih fer vrijednosti.
- **Ugovori o izgradnji:** Ugovori u kojima Društvo kupcu isporučuje cjelokupnu mrežu koja se uglavnom temelji na novoj tehnologiji ili ima komponente koje su izrađene specijalno za kupca.
Prihodi od ugovora o izgradnji priznaju se po stupnju dovršenosti koristeći metodu ugovorne dinamike izvršenja poslova ili metodu nastalih troškova. Svaki dugotrajni ugovor o izgradnji procjenjuje se zasebno i iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti priznavanjem prihoda i povezanih troškova u skladu s aktivnostima iz ugovora.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Priznavanje prihoda (nastavak)

- Ugovori o obavljanju usluga: Ugovori za razne usluge kao što su izobrazba, konzultantske usluge, projektiranje, montaža i upravljane usluge ugovorene temeljem višegodišnjih ugovora.

Prihodi se općenito priznaju kada su usluge obavljene. Prihodi za ugovore o obavljanju usluga s fiksnim cijenama koji pokrivaju duže razdoblje priznaju se linearno tijekom trajanja ugovora.

Većina proizvoda i usluga Društva prodaje se temeljem ugovora o isporukama koji uključuju višestruke elemente kao što su bazne stanice, kontroleri baznih stanica, komutacijski centri za pokretne komunikacije, usmjernici, mikrovalni linkovi, razni softverski proizvodi te s njima povezane usluge montaže i integracije. Takvi ugovorni elementi općenito imaju zasebne cijene iskazane po artiklima koje se nalaze u cjenicima dogovorenim s pojedinim kupcima.

Profitabilnost pojedinih ugovora procjenjuje se periodično, a rezerviranje za procijenjene gubitke utvrđuje se u trenutku kada se pojavi mogućnost nastanka gubitka.

Primanja zaposlenih

a) Dugoročna primanja za godine rada

Društvo dodjeljuje zaposlenicima jubilarne nagrade i jednokratnu nagradu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći Metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza se izračunava kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kojima su valuta i uvjeti u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obveze za primanja.

b) Isplate s temelja dionica

Društvo koristi plan nadoknade vlasničkim instrumentima i temeljem dionica koji omogućava dodjelu dionica zaposlenicima Društva. Fer vrijednost primljenih usluga od zaposlenih u zamjenu za dodijeljene dionice Društva priznaje se kao trošak uz prateće povećanje kapitala. Fer vrijednost se određuje na datum dodjele i raspoređuje na razdoblje tijekom kojeg zaposlenik ima bezuvjetno pravo na dionice. Ukupan iznos troška, koji se priznaje kroz razdoblje stjecanja prava, određuje se u odnosu na fer vrijednost dodijeljenih dionica. Na svaki datum bilance Društvo pregledava procjene broja dionica čija se dodjela očekuje. Društvo priznaje utjecaj izmjene originalne procjene, ukoliko do nje dođe, u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, uz prateću promjenu u kapitalu i rezervama. Kada se raspoređuju nakon razdoblja stjecanja prava, vlastite se dionice obračunavaju po prosječnom trošku kupnje i izdvajaju iz zadržane dobiti.

c) Planovi za bonuse

Društvo priznaje obvezu i trošak za bonuse u obliku rezerviranja kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Rezerviranja

Rezerviranje je potrebno napraviti onda kada Društvo ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i vjerojatno je da će (tj. vjerojatnije nego da neće) podmirenje obveza zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima, a iznos obveze može se utvrditi pouzdanom procjenom. Rezerviranja se analiziraju na datum bilance uz odgovarajuće ispravke vrijednosti kako bi se iskazala najbolja moguća procjena. Najznačajnija rezerviranja u financijskim izvještajima su rezerviranja troškova za izdane garancije, obračunate penale i sudske tužbe. Ako je efekt na poslovanje značajan i ako se očekuje da će obveza biti podmirena u razdoblju dužem od 12 mjeseci, rezerviranja se formiraju na temelju smanjenja očekivanih budućih novčanih tokova po stopi prije oporezivanja koja odražava trenutne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i, po potrebi, rizik specifičan za tu obvezu. Rezerviranje za garancije priznaje se kada su ugovoreni proizvodi ili usluge prodani. Rezerviranje se temelji na povijesnim podacima o garancijama stavljajući u odnos sve moguće ishode i s njima povezane vjerojatnosti. Iznos rezerviranja povećava se u svakom razdoblju da se odrazi proteklo vrijeme. Ovo se povećanje prikazuje kao rashod od kamata.

Neto financijski prihodi

Prihodi od kamata priznaju se koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kada je vrijednost zajmova i potraživanja umanjena, Društvo umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja na njegovu nadoknadivu vrijednost, što predstavlja procijenjenu vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi instrumenta. Ravnomjerno ukidanje diskonta u budućim razdobljima priznaje se kao prihod od kamata. Prihodi od kamata od zajmova i potraživanja čija je naplata upitna, priznaju se koristeći metodu originalne efektivne kamatne stope.

Izvještavanje po segmentima

Poslovni segmenti prikazuju se u skladu s internim izvještajima koji se dostavljaju glavnom donositelju poslovnih odluka. Utvrđeno je da je glavni donositelj poslovnih odluka, koji je odgovoran za alokaciju resursa i ocjenu poslovanja segmenata, Uprava Društva koja donosi strateške odluke.

Uzeti zajmovi

Uzeti zajmovi početno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, uzeti zajmovi iskazuju se po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja zajma, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Najmovi

Najmovi u kojima Društvo snosi sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Nakon početnog priznavanja, imovina u najmu iskazuje se u iznosu koji odgovara njegovoj fer vrijednosti ili sadašnjoj vrijednosti minimalnog plaćanja najma, ovisno o tome koja je niža. Nakon početnog priznavanja, imovina se iskazuje u skladu s računovodstvenom politikom koja se primjenjuje za tu vrstu imovine iako razdoblje trajanja amortizacije ne smije biti duže od razdoblja trajanja najma.

Najmovi u kojima je znatan dio rizika i koristi vlasništva na strani najmodavca razvrstani su kao operativni najmovi te kod takvih ugovora unajmljena imovina nije iskazana u bilanci najmprimca. Plaćanja po osnovi operativnih najмова se (bez uključenih poticaja od strane najmodavca) iskazuju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema pravocrtnoj metodi tijekom trajanja operativnog najma.

Raspodjela dividende

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojemu su dividende odobrene od strane dioničara Društva.

Ulaganje u ovisna društva

Ulaganja u ovisna društva i zajedničke pothvate u kojima Društvo posjeduje više od pola glasačkih prava ili na neki drugi način ima kontrolu nad poslovanjem iskazuju se po trošku udjela umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje. Godišnje se provjerava postojanje mogućeg umanjenja troška ulaganja kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Ulaganja u ovisna društva za koja je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjeravaju se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

Državne potpore

Državne potpore priznaju se po fer vrijednosti kada postoji razumna razina sigurnosti da će potpora biti primljena i da će Grupa poštivati sve pripadajuće uvjete.

Državne potpore koje se odnose na troškove odgađaju se i priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja potrebnog da se usklade s troškovima koje moraju nadoknaditi.

Državne potpore koje se odnose na nekretnine, postrojenja i opreme uključene su u dugoročne obveze kao odgođene državne potpore i knjiže se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na pravocrtnoj osnovi tijekom očekivanog vijeka trajanja povezane imovine te iskazuju unutar „ostalih prihoda“.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Računovodstvene procjene i prosudbe redovito se pregledavaju, a temelje se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima uključujući očekivani tijek budućih događaja koji se može razumno pretpostaviti u postojećim okolnostima. Društvo stvara procjene i pretpostavke o budućnosti. Nastale računovodstvene procjene će, prema definiciji, rijetko biti jednake stvarnom rezultatu. Procjene i pretpostavke kod kojih postoji značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađivanja neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza unutar iduće financijske godine, opisane su u nastavku.

(a) Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja

Društvo pregledava svoja potraživanja radi procjene umanjenja vrijednosti na mjesečnoj osnovi. Tijekom procjene priznavanja umanjenja vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, Društvo procjenjuje postoje li vidljivi podaci koji ukazuju na postojanje mjerljivog umanjenja budućih novčanih tokova portfelja zajmova i potraživanja prije ustanovljavanja umanjenja vrijednosti pojedinog zajma ili potraživanja u navedenom portfelju. Ovi dokazi mogu uključivati vidljive podatke koji ukazuju na postojanje nepovoljne promjene u platežnom statusu zajmoprimatelja unutar grupe, nacionalnih ili lokalnih ekonomskih uvjeta uzajamno povezanih s parametrima važnim za imovinu unutar Grupe.

(b) Revalorizacija odgođene porezne imovine

Neto odgođena porezna imovina predstavlja iznose poreza na dobit koji su nadoknadivi na temelju budućih odbitaka oporezive dobiti. Odgođena porezna imovina priznaje se do visine poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni. Prilikom utvrđivanja buduće oporezive dobiti i iznosa poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni u budućnosti, posloводство donosi prosudbe i izrađuje procjene na temelju oporezive dobiti iz prethodnih godina i očekivanja budućih prihoda za koje se smatra da su razumni u postojećim okolnostima. S obzirom na činjenicu da Društvo koristi porezne olakšice za istraživanja, koje su više od oporezive dobiti, nema odgođena porezne imovine koja je priznata u financijskim izvještajima.

Procjene

Društvo je sklopilo nekoliko ugovora o uslugama spojivši značajke i elemente drugih ugovora za koje je posloводство koristilo procjene kod određivanja odgovarajućeg računovodstvenog tretmana. Za određene ugovore o uslugama koje Društvo također financira, prihodi od prodaje i financijski prihodi prikazuju se zasebno. Financijski prihodi priznaju se upotrebom efektivne kamatne stope tijekom vijeka trajanja ugovora.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Prihodi od prodaje

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje proizvoda	493.984	1.119.599
Prihodi od prodaje usluga	815.477	782.192
	<u>1.309.461</u>	<u>1.901.791</u>

4 Izvještavanje po segmentima

Društvo je odredilo poslovne segmente na temelju izvještaja koje redovito pregledava Uprava, a koristi ih za donošenje strateških odluka. Uprava procjenjuje rezultate poslovnih segmenata na temelju mjerenja usklađene dobiti iz poslovanja. Osnova za mjerenje isključuje učinke dobitaka/gubitaka od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme te administrativne troškove.

Pri utvrđivanju poslovnih segmenata, Društvo je vodilo računa o tržištu i vrsti kupaca kojima su njegovi proizvodi namijenjeni, o distribucijskim kanalima prodaje kao i o zajedničkim obilježjima tehnologija te istraživanja i razvoja. Rezultati po segmentima, imovina i obveze uključuju stavke koje su izravno rasporedive na pojedine segmente te one čija se raspodjela može razumno utvrditi.

Društvo je organizacijski podijeljeno na poslovne jedinice, a tri primarna poslovna segmenta su sljedeća:

- Mreže uključuju proizvode i rješenja za širokopojasni pristup pokretnim i nepokretnim mrežama te jezgrene i prijenosne mreže.
- Profesionalne usluge uključuju upravljane usluge, konzalting i integraciju sustava, podršku kupcima te usluge izgradnje mreže.
- Rješenja podrške pružaju rješenja za podršku poslovanju i aplikacije.

Segmentima se upravlja u Europi, na Srednjem istoku i u Africi. U ovoj su bilješki prikazani prihodi od kupaca utvrđeni na razini zemljopisnih segmenata. Sva imovina Društva nalazi se u Republici Hrvatskoj.

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje na domaćem tržištu	340.972	268.017
Prihodi od prodaje u Rusiji, Bjelorusiji, Kazahstanu, Gruziji, Kirgistanu, Moldaviji, Uzbekistanu i Armeniji	169.101	876.890
Prihodi od prodaje Ericssonu, bilješka 26 (a)	568.749	551.998
Prihodi od prodaje u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji i na Kosovu	220.865	193.490
Ostali prihodi od prodaje na inozemnim tržištima	9.774	11.396
	<u>1.309.461</u>	<u>1.901.791</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Izvještavanje po segmentima (nastavak)

	Mreže		Profesionalne usluge		Rješenja podrške		Neraspoređeno		Ukupno	
	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje	737.089	1.236.899	533.531	518.502	38.842	146.390	--	-	1.309.462	1.901.791
Dobitak/(gubitak) iz poslovanja	49.374	60.464	105.439	80.171	1.163	5.478	(31.014)	(30.423)	124.962	115.690
Financijski prihodi									19.055	24.524
Financijski rashodi									(158)	(123)
Dobit prije oporezivanja									143.859	140.091
Porez na dobit									-	(13.992)
Dobit za godinu									143.859	126.099
Ostali podaci po segmentima:										
Obveze po segmentima	123.063	134.973	79.598	69.913	5.822	21.334	162.968	174.690	371.451	400.910
Imovina po segmentima	183.386	197.571	150.338	83.893	9.502	22.089	698.229	851.462	1.041.455	1.155.015

Prihodi od otprilike 568.748 tisuća kuna (2012.: 1.349.489 tisuća kuna) ostvaruju se od inozemnih kupaca čiji pojedinačni prihodi čine 10 posto ili više ukupnih prihoda Društva, te se isti ostvaruju u sva tri segmenta.

Sljedeća tabela prikazuje usklađenost obveza izvještajnih segmenata s ukupnim obvezama Društva:

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Obveze segmenta	208.483	226.220
Neraspoređeno		
Dugoročne obveze	4.697	4.452
Kratkoročne obveze:		
Uzeti zajmovi	-	1.710
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	79.717	95.978
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	65.096	53.984
Rezerviranja	13.458	18.566
Ukupno obveze po izvještaju o financijskom položaju	371.451	400.910

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje usklađenost imovine izvještajnih segmenata s ukupnom imovinom Društva:

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Imovina segmenata	343.226	303.553
Neraspoređeno:		
Dugotrajna imovina	152.292	151.777
Kratkotrajna imovina:		
Potraživanja od kupaca	15.292	21.468
Ostala potraživanja	15.388	34.955
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	109.845	145.365
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1.143	3.655
Novac i novčani ekvivalenti	404.269	494.242
Ukupno imovina prema izvještaju o financijskom položaju	<u>1.041.455</u>	<u>1.155.015</u>

5 Troškovi po vrsti

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Promjene po ugovorenoj nedovršenoj proizvodnji (bilješka 14)	(15.617)	(6.375)
Roba i usluge ^{(1) (2)}	700.365	1.290.875
Troškovi osoblja (bilješka 6)	471.056	471.684
Amortizacija (bilješke 10,11)	40.233	44.557
	<u>1.196.037</u>	<u>1.800.741</u>

¹⁾Uključujući troškove revizije od 455 tisuća kuna (2012: 420 tisuća kuna)

²⁾Roba i usluge ne uključuju utjecaj reklasifikacije ostalih prihoda i ostalih operativnih troškova u troškove roba i usluga u iznosu od 11.133 tisuće kuna (2012: 12.357 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

6 Troškovi osoblja

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Neto plaće	231.657	233.450
Porezi i doprinosi	216.371	207.913
Ostali troškovi osoblja	19.383	25.064
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima (bilješka 22 (b))	3.645	5.257
	<u>471.056</u>	<u>471.684</u>

Ostali troškovi osoblja uglavnom se odnose na trošak transporta i troškove s osnove isplate regresa.

Troškovi osoblja uključuju 77.255 tisuća kuna (2012.: 68.721 tisuća kuna) definiranih doprinosa za mirovinsko osiguranje uplaćenih ili obračunatih za plaćanje obveznim mirovinskim fondovima. Doprinosi se izračunavaju na temelju postotka bruto plaće zaposlenika (Bruto II).

Troškovi osoblja uključuju i 2.564 tisuća kuna (2012.: 11.939 tisuća kuna) za otpremnine isplaćene zaposlenicima zbog prijevremenog umirovljenja kao što je navedeno u bilješci 24, Rezerviranja.

Na dan 31. prosinca 2013. godine broj zaposlenih bio je 1.696 (2012.: 1.581).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

7 Financijski prihodi i rashodi

Financijski prihodi

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od kamata (bilješka 7 (a))	11.804	20.663
Neto dobiti od promjene vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (bilješka 7 (c))	1.493	2.536
Amortizacija diskonta (bilješka 7 (b))	2.003	3.021
Neto dobiti/(gubici) od tečajnih razlika	3.755	(1.696)
	<u>19.055</u>	<u>24.524</u>

Financijski rashodi

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Rashodi od kamata	158	123
	<u>158</u>	<u>123</u>

7 (a)

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od kamata		
- na zajmove kupcima	1.511	2.807
- na dužničke vrijednosnice	436	660
- na oročene depozite	4.459	15.215
- na ostala potraživanja	5.398	1.981
	<u>11.804</u>	<u>20.663</u>

7 (b)

Društvo je otpustilo rezerviranja za umanjenje vrijednosti u iznosu od 2.003 tisuće kuna (2012.: 3.021 tisuća kuna) u financijske prihode zbog amortizacije diskonta koja se odnosi na rezerviranje za umanjenje vrijednosti potraživanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

7 Financijski prihodi i rashodi (nastavak)

7 (c)

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Neto dobici/(gubici) od ponovnog vrednovanja financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka		
- Vlasničke vrijednosnice	-	(224)
- Ulaganja u investicijske fondove	1.427	2.050
- Dužničke vrijednosnice	66	710
	<u>1.493</u>	<u>2.536</u>

8 Porez na dobit

Porez na dobit izračunat je po propisanoj poreznoj stopi od 20% (2012.: 20%) na oporezivu dobit Društva.

Porez na dobit priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti obuhvaća sljedeće:

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Porez na dobit tekuće godine	-	-
Ukupno odgođeni porezni rashod proizašao iz kreiranja i isknjiženja privremenih razlika	-	(13.992)
Ukupno porezni rashod	-	(13.992)

Odgođena porezna imovina priznaje se po osnovi prenesenih poreznih gubitaka ukoliko je vjerojatno da će se povezane porezne olakšice ostvariti kroz buduću oporezivu dobit. Društvo nije priznalo odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 50.475 tisuća kuna (2012.: 53.287 tisuće kuna) po osnovi poreznog gubitka od 252.376 tisuća kuna (2012.: 266.436 tisuća kuna) koji se može prenositi i koristiti za umanjenje porezne osnovice u budućim razdobljima. Ministarstvo znanosti je tijekom 2013. godine pregledalo porezne olakšice uključene u poreznu prijavu za 2011. godinu. Od iznosa 151.230 tisuća kuna poreznih olakšica koje je Društvo iskazalo, Ministarstvo je odobrilo iznos od 108.629 tisuća kuna. Sukladno tome, Društvo je uskladilo svoj porezni gubitak za 2011. godinu na iznos od 9.478 tisuća kuna. Porezni gubici mogu se prenositi u razdoblju od pet godina nakon godine u kojoj je gubitak ostvaren. Mogućnost prenošenja gubitka, koja podliježe odluci Ministarstva financija, je kako slijedi:

	'000 kn
Porezni gubitak za 2009. – istječe 31. prosinca 2014.	64.449
Porezni gubitak za 2010. – istječe 31. prosinca 2015.	151.207
Porezni gubitak za 2011. – istječe 31. prosinca 2016.	9.478
Porezni gubitak za 2012. – istječe 31. prosinca 2017.	-
Porezni gubitak za 2013. – istječe 31. prosinca 2018.	27.242
	<u>252.376</u>

Kao što je navedeno u bilješci 2, Značajne računovodstvene procjene i prosudbe, s obzirom na činjenicu da Društvo koristi porezne olakšice za istraživanja koje su više od oporezive dobiti, u 2012. godini Društvo je otpustilo odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 13.992 tisuće kuna. Nema odgođene porezne imovine koja je priznata u financijskim izvještajima za godinu koja završava 31. prosinca 2013.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

8 Porez na dobit (nastavak)

Usklađenje između poreznih rashoda i računovodstvene dobiti prikazano je kako slijedi:

	2013. '000 kn	2012. '000 kn
Dobit prije oporezivanja	143.859	140.091
Porez na dobit po stopi od 20% (2012.: 20%)	28.772	28.018
Utjecaj:		
Porezno nepriznati troškovi	3.868	2.627
Porezne olakšice	(32.640)	(27.279)
Iskorištenje prenesenog poreznog gubitka	-	(3.366)
Trošak poreza	-	-
Efektivna porezna stopa	0,0%	0,0%

Sukladno hrvatskom poreznom zakonodavstvu, porezne olakšice uključuju samo dio dodatne porezne olakšice za rashode po osnovi istraživanja i razvoja u iznosu od 32.640 tisuća kuna (2012.: 27.279 tisuće kuna). Rashodi po osnovi istraživanja i razvoja iskazani su u troškovima prodanih proizvoda.

U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može pregledati knjige i evidencije Društva u bilo koje doba u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Poslovodstvo Društva nije upoznato s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

9 Zarada po dionici

	2013.	2012.
Dobit za godinu ('000 kn)	143.859	126.099
Vagana prosječna sredina ukupnog broja dionica na kraju godine	1.328.428	1.327.157
Zarada po dionici (kuna)	108,29	95,01

Osnovna i potpuno razrijeđena zarada po dionici su jednake budući da Društvo nema razrjeđivih potencijalnih redovnih dionica.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljišta i zgrade	Postrojenja i oprema	Ostalo	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja 2012.				
Nabavna vrijednost ili procjena	155.455	311.331	328	467.114
Akumulirana amortizacija	(102.914)	(229.881)	(205)	(333.000)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>52.541</u>	<u>81.450</u>	<u>123</u>	<u>134.114</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	52.541	81.450	123	134.114
Povećanja	-	30.328	-	30.328
Smanjenja	-	(4.717)	-	(4.717)
Amortizacija	(3.298)	(39.422)	(8)	(42.728)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>49.243</u>	<u>67.639</u>	<u>115</u>	<u>116.997</u>
Na dan 31. prosinca 2012.				
Nabavna vrijednost ili procjena	155.455	304.667	328	460.450
Akumulirana amortizacija	(106.212)	(237.028)	(213)	(343.453)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>49.243</u>	<u>67.639</u>	<u>115</u>	<u>116.997</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	49.243	67.639	115	116.997
Povećanja	2.968	49.381	-	52.349
Smanjenja	-	(121)	-	(121)
Amortizacija	(3.356)	(34.535)	(8)	(37.899)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>48.855</u>	<u>82.364</u>	<u>107</u>	<u>131.326</u>
Na dan 31. prosinca 2013.				
Nabavna vrijednost ili procjena	158.422	331.951	328	490.701
Akumulirana amortizacija	(109.567)	(249.587)	(221)	(359.375)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>48.855</u>	<u>82.364</u>	<u>107</u>	<u>131.326</u>

U nabavnu vrijednost uključeno je 190.789 tisuća kuna (2012.: 185.810 tisuća kuna) potpuno amortiziranih postrojenja i opreme koje Društvo još uvijek koristi.

Na dan 31. prosinca 2013. godine Društvo ima ugovore koji se odnose na buduću nabavu opreme u iznosu od 5.886 tisuće kuna (2012.: 3.643 tisuće kuna).

Trošak amortizacije u iznosu od 34.958 tisuća kuna (2012.: 40.435 tisuća kuna) uključen je u trošak prodanih proizvoda, 1.920 tisuća kuna (2012.: 1.451 tisuća kuna) u troškove prodaje i 1.021 tisuća kuna (2012.: 843 tisuća kuna) u administrativne troškove.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Društvo djeluje kao najmodavac pod poslovnim najmom, uglavnom zemljišta i zgrada. U zemljišta i zgrade uključene su i iznajmljene nekretnine u iznosu od 14.515 tisuća kuna (2012.: 16.580 tisuća kuna). Navedena imovina amortizira se korištenjem iste amortizacijske stope koja se koristi i za ostale zgrade, i iznajmljena je pod neopozivim operativnim najmom na razdoblje od pet godina počevši od 2005. godine. Naknadna produljenja najmova dogovaraju se s najmoprimcima. Potencijalne najamnine se ne zaračunavaju. Dijelovi imovine koja se iznajmljuje ne mogu biti zasebno prodani ili zasebno dani u financijski najam. Sukladno navedenom, kriteriji MRS-a 40 za zasebno priznavanje ulaganja u nekretnine nisu zadovoljeni.

Buduća minimalna plaćanja najma prema neopozivom operativnom najmu u ukupnom iznosu za svako sljedeće razdoblje su:

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Manje od godinu dana	3.419	3.240
Između jedne i pet godina	1.709	1.620
	<u>5.128</u>	<u>4.860</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

11 Nematerijalna imovina

Promjene nematerijalne imovine tijekom 2013. godine mogu se analizirati kako slijedi:

	Aplikacijski programi '000 kn
Na dan 1. siječnja 2012.	
Nabavna vrijednost ili procjena	18.371
Akumulirana amortizacija	(14.947)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>3.424</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2012.	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	3.424
Povećanja	2.719
Amortizacija	(1.829)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>4.314</u>
Na dan 31. prosinca 2012.	
Nabavna vrijednost ili procjena	10.831
Akumulirana amortizacija	(6.517)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>4.314</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	4.314
Povećanja	132
Amortizacija	(2.334)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>2.112</u>
Na dan 31. prosinca 2013.	
Nabavna vrijednost ili procjena	9.456
Akumulirana amortizacija	(7.344)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>2.112</u>

Nabavna vrijednost uključuje iznos od 5.003 tisuća kuna (2012.: 3.226 tisuće kuna) potpuno amortizirane nematerijalne imovine koju Društvo još uvijek koristi.

Trošak amortizacije u iznosu od 2.153 tisuće kuna (2012.: 1.731 tisuća kuna) uključen je u trošak prodanih proizvoda 118 tisuća kuna (2012.: 62 tisuće kuna) u troškove prodaje i 63 tisuće kuna (2012.: 36 tisuća kuna) u administrativne troškove.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

12 Zajmovi i potraživanja

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Depoziti kod financijskih institucija, izraženi u stranoj valuti	8.297	8.241
Dugotrajna potraživanja od kupaca iz inozemstva, izražena u stranoj valuti	6.274	20.900
Dugotrajna potraživanja od kupaca u zemlji, izražena u kunama	-	49
Potraživanja za prodane stanove		
- izražena u stranoj valuti	5.615	5.529
- izražena u kunama	744	345
Ukupno zajmovi i potraživanja	20.930	35.064
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja	(2.129)	(4.651)
	<u>18.801</u>	<u>30.413</u>

Depoziti kod financijskih institucija od 7.318 tisuća kuna (2012.: 7.230 tisuća kuna) uključuju garantne depozite za stambene kredite zaposlenicima Društva, uz fiksnu kamatnu stopu od 0,37% godišnje (2012.: 0,37% godišnje), s preostalim dospjećem dužim od tri godine. Preostali iznos od 979 tisuća kuna (2012.: 1,011 tisuća kuna) odnosi se na garantni depozit za financiranje kupca, uz kamatu dvanaestomjesečni USD LIBOR uvećan za maržu od 0,50 pp godišnje i s dospjećem 2015. godine.

Zajmovi i potraživanja od kupaca djelomično su osigurani bankovnim garancijama i akreditivima. Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja od kupaca klasificiran je kao kratkotrajna imovina.

Dugotrajni dio zajmova i potraživanja iz zemlje i inozemstva

Dospijeće	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
2014.	-	14.667
2015.	6.274	6.282
	<u>6.274</u>	<u>20.949</u>

Potraživanja za prodane stanove iskazana su u iznosu umanjenom za pripadajuću obvezu prema Republici Hrvatskoj. Stambeni krediti zaposlenicima povezani su s protuvrijednošću eura, a otplata se izvršava umanjenjem mjesečne plaće te su krediti osigurani hipotekama na kuće ili stanove. Potraživanja za prodane stanove i stambeni krediti dodijeljeni ograničenom broju zaposlenika nose fiksnu kamatnu stopu do 5% godišnje. Diskont u iznosu od 2.130 tisuća kuna (2012.: 2.209 tisuća kuna) priznat je za ove kredite i amortizira se kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, metodom efektivne kamatne stope od 7% godišnje (2012.: 7% godišnje).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Ulaganja u podružnice

	Vlasnički udio	2013. '000 kn	2012. '000 kn
Ericsson Tesla SoftLab d.o.o.	100%	20	20
ETK poslovna rješenja d.o.o.	100%	20	20
Libratel d.o.o.	100%	5	5
Ericsson Nikola Tesla BH d.o.o.	100%	7	8
Ericsson Nikola Tesla d.d. – Podružnica Kosovo	100%	1	-
		<u>53</u>	<u>53</u>

Podružnice Ericsson Tesla SoftLab d.o.o. i ETK poslovna rješenja d.o.o. su neaktivne, dok su ostale gore navedene aktivne i potpuno konsolidirane u konsolidiranim financijskim izvještajima.

14 Zalihe

	2013. '000 kn	2012. '000 kn
Sirovine i materijal	2.289	2.539
Ugovorena proizvodnja u tijeku	<u>51.319</u>	<u>35.702</u>
Ukupno zalihe	53.608	38.241
Umanjenje vrijednosti	<u>(8.929)</u>	<u>(9.660)</u>
	<u>44.679</u>	<u>28.581</u>

Zalihe sa slabim prometom ili zastarjele zalihe otpisane su s obzirom na njihovu procijenjenu naplativu vrijednost kroz umanjenje vrijednosti. Umanjenje vrijednosti uključeno je u ostale operativne troškove u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

15 Potraživanja od kupaca

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Kupci u inozemstvu	142.998	155.281
Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja iz inozemstva	15.948	20.406
Ukupno kupci u inozemstvu	<u>158.946</u>	<u>175.687</u>
Kupci u zemlji	113.101	69.532
Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja u zemlji	883	3.370
Ukupno kupci u zemlji	<u>113.984</u>	<u>72.902</u>
Umanjenje vrijednosti potraživanja	(30.695)	(34.509)
	<u>242.235</u>	<u>214.080</u>

Potraživanja od kupaca uključuju 54 tisuće kuna (2012.: 2.497 tisuća kuna) ugovorene proizvodnje u tijeku.

Promjene rezerviranja za umanjene vrijednosti zajmova i potraživanja su kako slijedi:

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja (bilješke 12, 15)	39.160	51.355
Umanjenje vrijednosti potraživanja tijekom godine	7.139	7.262
Nenaplativa potraživanja otpisana tijekom godine	(5.367)	(9.607)
Ukidanje umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja	(6.185)	(6.829)
Amortizacija diskonta	(1.923)	(3.021)
Na dan 31. prosinca (bilješke 12, 15)	<u>32.824</u>	<u>39.160</u>

Potraživanja su svedena na procijenjenu ostvarivu vrijednost putem rezerviranja za umanjene vrijednosti.

Od ukupno 32.824 tisuće kuna (2012: 39.160 tisuća kuna) od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2013. godine, 30.694 tisuće kuna (2012: 36.950 tisuća kuna) odnosi se na zajmove i potraživanja od kupaca.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

16 Ostala potraživanja

	Bilješka	2013. '000 kn	2012. '000 kn
Neto potraživanja za plaćeni porez na dodanu vrijednost		-	15.201
Potraživanja od zaposlenih		1.622	336
Potraživanja za obračunate kamate		506	671
Dani zajmovi	26(c)	11.719	17.828
Ostala potraživanja		1.541	919
		<u>15.388</u>	<u>34.955</u>

Dani zajmovi odnose se na kredit odobren podružnici Ericsson Nikola Tesla BH d.o.o u iznosu od EUR 1.485 tisuća (2012: EUR 2.370 tisuća) uz kamatu od 7%, a dospijevaju u 2014. godini.

17 Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2013. '000 kn	2012. '000 kn
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
- Dužničke vrijednosnice, Ministarstvo financija	4.129	14.195
- Vlasničke vrijednosnice	402	402
- Ulaganja u otvorene investicijske fondove	105.314	130.768
	<u>109.845</u>	<u>145.365</u>

18 Novac i novčani ekvivalenti

	2013. '000 kn	2012. '000 kn
Gotovina i depoziti po viđenju	213.328	283.719
Oročeni depoziti koje je kreiralo Društvo, s originalnim dospijecom do 3 mjeseca	190.941	210.523
	<u>404.269</u>	<u>494.242</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Kapital i rezerve

(a) Dionički kapital

Na dan 31. prosinca 2013. godine dionički kapital Društva sastoji se od 1.331.650 (2012.: 1.331.650) odobrenih, izdanih i u cijelosti plaćenih redovnih dionica ukupne registrirane vrijednosti 133.165 tisuća kuna (2012.: 133.165 tisuća kuna). Nominalna vrijednost dionice je 100 kuna (2012.: 100 kuna). Vlasnici redovnih dionica imaju pravo na primitak dividende u iznosu izglasanom na Glavnoj skupštini, kao i pravo na jedan glas po dionici na Glavnoj skupštini.

Dioničari Društva na dan 31. prosinca 2013. godine su:

	2013.	2013.	2012.	2012.
	Broj dionica	% vlasništva	Broj dionica	% vlasništva
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	653.473	49,07	653.473	49,07
Mali dioničari	673.369	50,57	674.769	50,67
Vlastite dionice	4.808	0,36	3.408	0,26
	<u>1.331.650</u>	<u>100,00</u>	<u>1.331.650</u>	<u>100,00</u>

(b) Vlastite dionice

Kupljene dionice smatraju se „vlastitim dionicama“ i redovito se dodjeljuju ključnom poslovdstvu i ostalim zaposlenicima u okviru postojećeg programa vezanog uz vlasničke instrumente iz 2004. godine, kao što je opisano u bilješci 22 (b). Tijekom 2013. godine Društvo je kupilo 4.000 vlastitih dionica (2012: 2.376). Sredstva za kupnju ovih dionica u iznosu od 5.754 tisuća kuna (2012: 2.462 tisuće kuna) izdvojena su iz neto dobiti za 2008. godinu odlukom Glavne skupštine dioničara održane 26. svibnja 2009. godine.

Kretanja u vlastitim dionicama prikazana su kako slijedi:

	2013.	2012.
	Broj dionica	Broj dionica
Na dan 1. siječnja (bilješka 19 (a))	3.408	4.237
Nabavljeno tijekom godine	4.000	2.376
Dodijeljeno tijekom godine	(2.600)	(3.205)
Na dan 31. prosinca (bilješka 19 (a))	<u>4.808</u>	<u>3.408</u>

(c) Zakonske rezerve

Zakonske rezerve u iznosu od 5% od ukupnog dioničkog kapitala stvorene su tijekom ranijih razdoblja, izdvajanjem 5% neto dobiti tekuće godine, sve dok te rezerve nisu dosegle 5% dioničkog kapitala. Zakonska rezerva može se koristiti za pokrivanje gubitaka ako je za njihovo pokrivanje dobit financijske godine nedostatna ili ako ne postoje druge rezerve. Društvo je dostiglo propisanu visinu zakonskih rezervi u 2000. godini te nakon toga nije bilo dodatnih izdvajanja. Zakonske rezerve do 5% ukupnog temeljnog kapitala nisu raspodjeljive. Tijekom 2013. godine Društvo je otpustilo zakonske rezerve u ukupnom iznosu od 13.452 tisuće kuna kao višak rezerve iznad propisanog od 5% temeljnog kapitala.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Predložena dividenda

Obveza za dividende se ne priznaje dok dividendu ne odobri Glavna skupština dioničara. Na dan 28. svibnja 2013. godine, Glavna skupština odobrila je redovnu dividendu za 2012. godinu u iznosu od 20,00 kuna po dionici kao i izvanrednu dividendu u iznosu od 150,00 kuna po dionici, u ukupnom iznosu od 225,9 milijuna kuna. Na sastanku koji je održan 11. ožujka 2014. godine, Uprava je predložila redovnu dividendu za 2013. godinu u iznosu od 20,00 kuna po dionici, kao i izvanrednu dividendu u iznosu od 300,00 kuna po dionici. Dividenda će biti isplaćena iz rezerve koja je izdvojena iz zakonskih rezervi kao višak iznad propisanih 5% dioničkog kapitala (bilješka 19c)), iz dobiti ostvarene u 2004., 2010., 2011. i 2012. godini te iz dijela zadržane dobiti ostvarene u 2013. godini, nakon odobrenja Glavne skupštine dioničara zakazane za 27. svibnja 2014. godine.

Dividende u novcu, odobrene i isplaćene za prethodne godine, bile su kako slijedi:

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
170,00 kuna po dionici za 2012. godinu	225.851	-
170,00 kuna po dionici za 2011. godinu	-	225.695
	<u> </u>	<u> </u>

21 Upravljanje kapitalom

Ciljevi Društva vezani uz upravljanje kapitalom su sljedeći:

- očuvati sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja kao i da nadalje ostvaruje dobit za dioničare i ostale interesne skupine;
- osigurati odgovarajuće izvore kapitala, koliko god je to moguće, kroz zadržanu dobit; i
- održavati bilancu s visokim udjelom likvidnih novčanih sredstava i kratkotrajne imovine, te vlastitog kapitala i drugih ulaganja.

Društvo stvara dovoljno novčanih sredstava iz vlastitog poslovanja za podmirenje obveza u dospelju, za financiranje kupaca i ispunjavanje planiranih investicija, te za isplatu dividende.

Društvo nadzire kapital korištenjem zakonom propisane minimalne razine kapitala. Dionički kapital objavljen je u bilješki 19 uz financijske izvještaje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

22 Primanja zaposlenih

(a) Dugoročna primanja za godine rada

Društvo nema poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlenike ili poslovodstvo. Za sve zaposlenike plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi tvore osnovu za mirovine koje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Uz to, tijekom 2001. godine, Društvo je potpisalo dodatak Kolektivnom ugovoru po kojemu zaposlenici imaju pravo na naknadu zbog prijevremenog odlaska u mirovinu.

Društvo isplaćuje jednokratnu otpremninu u iznosu od 8.000 kuna svakom zaposleniku koji odlazi u mirovinu. Društvo isplaćuje i jubilarne nagrade za svakih 5 godina odrađenih u Društvu, počevši od desete pa do četrdesete godine radnog staža. Glavne aktuarske pretpostavke pri određivanju visine obveze za jednokratne otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31. prosinca 2013. godine bile su diskontna stopa od 6% (2012.: 6%) i prosječna stopa fluktuacije zaposlenika od 3,4% (2012.: 3,1%).

Kretanja u dugoročnim primanjima za godine rada bila su sljedeća:

	2013.	2013.	2013.	2012.	2012.	2012.
	Jubilarne nagrade	Umirovlje-nje	Ukupno	Jubilarne nagrade	Umirovlje -nje	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja	4.059	393	4.452	4.128	402	4.530
Obveza kreirana tijekom godine	560	62	622	300	56	356
Obveza iskorištena tijekom godine	(242)	(40)	(282)	(300)	-	(300)
Obveza ukinuta tijekom godine	-	(95)	(95)	(69)	(65)	(134)
Na dan 31. prosinca	4.377	320	4.697	4.059	393	4.452

(b) Isplate s temelja dionica

Tijekom 2004. godine, Društvo je pokrenulo Program vjernosti Društvu, program isplate s temelja dionica prema kojemu poslovodstvo i ostali zaposlenici imaju pravo primiti dionice Društva, a to je pravo uvjetovano ispunjenjem određenog broja godina rada (razdoblje ispunjenja) od datuma odluke o dodjeli.

Društvo dodatno dodjeljuje vlastite dionice užem poslovodstvu i ostalim zaposlenicima kao bonus utemeljen na Programu nagrađivanja.

Vlastite dionice raspodjeljuju se izabranim zaposlenicima nakon odobrenja na Glavnoj skupštini dioničara.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

22 Primanja zaposlenih (nastavak)

(b) Isplate s temelja dionica (nastavak)

Uvjeti programa dodjele dionica su sljedeći:

Izabrani zaposlenici/godina dodjele	Broj dodijeljenih dionica	Uvjeti ispunjenja
<i>Program vjernosti</i>		
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu u razdoblju 2004. – 2010.	1.140	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima u razdoblju 2004. - 2010.	14.945	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2011. godine	550	Tri do četiri godine rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2011. godine	6.650	Tri do četiri godine rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2012. godine	290	Do četiri godine rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2012. godine	80	Do četiri godine rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2013. godine	1.040	Do četiri godine rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2013 godine	9.165	Do četirir godine rada
	<u>33.860</u>	
<i>Program nagrađivanja</i>		
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu u razdoblju 2004. – 2010.	8.592	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima u razdoblju 2004. – 2010.	8.746	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2011. godine	333	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2011. godine	908	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2012. godine	-	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2012. godine	70	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovdstvu tijekom 2013. godine	40	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2013. godine	900	Po dodjeli
	<u>19.589</u>	

Fer vrijednost usluga primljenih u zamjenu za dodijeljene dionice mjeri se u odnosu na tržišnu cijenu na datum dodjele.

	Broj dodijeljenih dionica	Vagana prosječna fer vrijednost po dionici
Dodijeljene dionice u 2004. godini	11.415	656,68 kn
Dodijeljene dionice u 2005. godini	(125)	735,99 kn
Dodijeljene dionice u 2006. godini	5.775	2.330,18 kn
Dodijeljene dionice u 2007. godini	5.594	3.387,12 kn
Dodijeljene dionice u 2008. godini	6.452	1.380,27 kn
Dodijeljene dionice u 2009. godini	2.937	1.320,34 kn
Dodijeljene dionice u 2010. godini	1.375	1.382,73 kn
Dodijeljene dionice u 2011. godini	8.441	1.160,00 kn
Dodijeljene dionice u 2012. godini	440	1.020,46 kn
Dodijeljene dionice u 2013. godini	11,145	1,443,39 kn

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

22 Primanja zaposlenih (nastavak)

Tijekom 2013. godine Društvo je priznalo rashode u iznosu od 3.645 tisuća kuna (2012.: 5.257 tisuća kuna) po osnovi isplate s temelja dionica; rashodi su uključeni u troškove osoblja kao što je prikazano u bilješki 6. Tijekom 2013. godine provedeni su novi Programi vjernosti. Program nagrađivanja za 2013. godinu utvrđen je na temelju trajanja zaposlenja u Društvu, a dionice dodijeljene u okviru tog programa su i podijeljene tijekom 2013. godine. Dionice dodijeljene tijekom prijašnjih Programa vjernosti zaposlenicima koji su napustili Društvo prije datuma stjecanja prava su istekle.

Pravo na 2.600 dionica dodijeljenih u sklopu Programa vjernosti od prijašnjih godina stečeno je tijekom 2013. godine. Ukupan vagani prosječni trošak dionica stečenih temeljem Programa nagrađivanja i Programa vjernosti tijekom 2013. godine iznosi 3.111 tisuća kuna (2012.: 3.977 tisuća kuna).

Slijedi prikaz kretanja dionica dodijeljenih temeljem Programa nagrađivanja i Programa vjernosti:

	2013.	2012.
	Broj dionica	Broj dionica
Na dan 1. siječnja	6.070	9.220
Dodijeljeno	11.145	440
Preneseno	(2.600)	(3.205)
Isteklo	(105)	(385)
Na dan 31. prosinca	<u>14.510</u>	<u>6.070</u>

23 Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Obveze prema dobavljačima	54.653	34.063
Obveze prema zaposlenicima	73.109	76.227
Ostale kratkoročne obveze	12.990	12.749
Neto obveza za PDV	6.044	-
	<u>146.796</u>	<u>123.039</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

24 Rezerviranja

Kretanja u rezerviranjima bila su kako slijedi:

	2013.	2013.	2013.	2013.	2012.	2012.	2012.	2012.
	Rezerviranja za garancije	Rezerviranja za penale	Otpremnine	Ukupno	Rezerviranja za garancije	Rezerviranja za penale	Otpremnine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja	9.342	7.719	1.505	18.566	8.131	11.000	2.837	21.968
Povećanje rezerviranja	1.682	2.543	960	5.185	4.431	940	11.939	17.310
Ukinuta neiskorištena rezerviranja	(7)			(7)	(251)	(221)	-	(472)
Rezerviranja iskorištena tijekom godine	(4.510)	(4.300)	(1.476)	(10.286)	(2.969)	(4.000)	(13.271)	(20.240)
Na dan 31. prosinca	6.507	5.962	989	13.458	9.342	7.719	1.505	18.566

Rezerviranje za garancije napravljeno je zbog pokrića očekivanih zahtjeva po garancijama za proizvode prodane tijekom godine. Rezerviranje za penale napravljeno je da bi se pokrila očekivana potraživanja od kupaca u slučaju kašnjenja u isporukama proizvoda i usluga nastalih tijekom godine. Ukinuta rezerviranja za izdane garancije odnose se na istekle garancije, a ukinuta rezerviranja za penale na ukinute ili istekle obveze.

Postignut je sporazum s predstavnicima lokalnog sindikata u kojemu je utvrđen broj uključenih zaposlenika kao i paket otpremnina koje Društvo nudi u zamjenu za prijevremeno umirovljenje, te iznos otpremnina koje zaposlenicima koji su se odlučili za prijevremeno umirovljenje treba isplatiti prije kraja financijske godine.

25 Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja

	2013. '000 kn	2012. '000 kn
Predujmovi od kupaca u zemlji	6.350	2.493
Predujmovi od kupaca u inozemstvu	4.958	8.475
Odgođeni prihodi	90.098	89.187
Odgođeno plaćanje troškova neiskorištenih godišnjih odmora	12.764	10.945
Odgođeno plaćanje troškova za sudske sporove	801	971
Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama	23.544	32.079
Odgođeno plaćanje ostalih troškova	10.044	6.456
	<u>148.559</u>	<u>150.606</u>

Odgođeni prihodi predstavljaju obveze prema kupcima po ugovorima za koje posao još nije završen, ali su fakture izdane ili je novac primljen.

Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama uglavnom predstavlja trošak po ugovorima o izvršenim uslugama za koje na datum bilance nije ispostavljena faktura.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

26 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima

Za potrebe ovih financijskih izvještaja, društva se smatraju povezanim ako jedno od njih kontrolira drugo, ako se nalazi pod zajedničkom kontrolom ili ako ima značajan utjecaj na drugo društvo pri donošenju financijskih ili poslovnih odluka. Prilikom razmatranja svakog mogućeg odnosa među povezanim društvima, pozornost treba usmjeriti na suštinu tog odnosa, a ne samo na pravni oblik.

Društvo ima povezane odnose s Ericssonovom grupom kroz 49,07% (2012.: 49,07%) dionica u vlasništvu društva Telefonaktiebolaget LM Ericsson, koje je ujedno i krajnje matično društvo Ericssonove grupe.

Društvo ima povezane odnose s društvom Telefonaktiebolaget LM Ericsson, podružnicama i pridruženim društvima unutar Ericssonove grupe, Nadzornim odborom, Upravom i ostalim izvršnim poslovdstvom.

(a) Ključne transakcije s povezanim društvima

Glavne transakcije s društvima iz Ericssonove grupe mogu se prikazati kako slijedi:

	Telefonaktiebolaget LM Ericsson		Ostala konsolidirana društva Ericssonove grupe		Podružnice		Ukupno	
	2013. '000 kn	2012 '000 kn	2013 '000 kn	2012 '000 kn	2013. '000 kn	2012. '000 kn	2013. '000 kn	2012 '000 kn
Prodaja proizvoda i usluga								
Prihodi od prodaje	-	74	568.749	551.924	183	4	568.932	552.002
Prihodi od provizije	-	-	-	25	-	-	-	25
Ostali prihodi	-	-	8.289	13.744	205	1.346	8.494	15.090
	<u>-</u>	<u>74</u>	<u>577.038</u>	<u>565.693</u>	<u>388</u>	<u>1.350</u>	<u>577.426</u>	<u>567.117</u>
Nabava proizvoda i usluga								
Licence	3.635	6.623	26.347	22.897	-	-	29.982	29.520
Naknada za tehničko- poslovnu suradnju	-	-	1.958	5.654	-	-	1.958	5.654
Trošak prodanih proizvoda	-	-	407.385	1.039.087	5.121	5.793	412.506	1.044.880
Ostali troškovi	-	-	-	-	5.189	1.302	5.189	1.302
	<u>3.635</u>	<u>6.623</u>	<u>435.690</u>	<u>1.067.638</u>	<u>10.310</u>	<u>7.095</u>	<u>449.635</u>	<u>1.081.356</u>

Društvo je priznalo prihod od kamata u iznosu od 1.774 tisuća kuna (2012: 47 tisuća kuna) po kreditu odobrenom podružnici Ericsson Nikola Tesla BH d.o.o kao što je objavljeno u bilješci 16.

Transakcije prodaje proizvoda i usluga direktno su ugovorene između uključenih strana, a dogovarane su na pojedinačnoj osnovi. Društvo plaća naknade za licence za prodaju proizvoda fiksne telefonije, prodaju usluga, korištenje korporativnog zaštitnog znaka te naknade za tehničko-poslovnu suradnju. Naknade za licence plaćaju se po prodanoj jedinici kao postotak prodaje proizvoda i rješenja za područje fiksne telefonije te prodaje usluga.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

26 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima (nastavak)

(b) Naknade ključnom poslovdstvu

Ključno poslovdstvo Društva uključuje izvršno poslovdstvo, navedeno na 3. stranici ovog izvještaja, koje se sastoji od člana Uprave i direktora glavnih organizacijskih jedinica.

	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
Plaće i ostala kratkoročna primanja zaposlenih	21.308	16.315
Ostala dugoročna primanja	2	14
Isplate s temelja dionica	121	577
	<u>21.431</u>	<u>16.906</u>

Članovi izvršnog poslovdstva i Nadzornog odbora imali su u vlasništvu 4.085 redovnih dionica na kraju godine (2012.: 4.024 dionice).

Uz to, Društvo je isplatilo naknade Nadzornom odboru u iznosu od 315 tisuća kuna (2012.: 321 tisuća kuna) tijekom 2013. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

26 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima (nastavak)

(c) Stanje obveza i potraživanja za prodane i kupljene proizvode i usluge na kraju godine

Stanje na kraju godine proizašlo iz ključnih transakcija s društvima iz Ericssonove grupe prikazano je kako slijedi:

	Potraživanja		Obveze	
	2013. '000 kn	2012. '000 kn	2013. '000 kn	2012. '000 kn
Većinski dioničar				
Telefonaktiebolaget LM Ericsson (LME)	1.342	37	-	4.119
Konsolidirana društva Ericssonove grupe				
Ericsson AB (EAB)	50.870	54.682	52.667	93.665
Ericsson GMBH Group (EDD)	3.773	4.874	1.575	583
Ericsson Maroc Sarl (EMO)	2.884	213	-	-
Ericsson Telecom S.A.De C.V.(TEM)	954	7	-	-
Ericsson A/S (ETO)	838	-	-	-
Ericsson Egypt Ltd. (EEL)	748	317	-	-
Ericsson Hungary Ltd. (ETH)	699	265	302	209
Ericsson Slovakia Spol.S.R.O. (SBB)	688	341	-	-
Ericsson Technical Office UAE (TKU)	678	-	-	-
Ericsson AB-Saudi Arabia Branch (BSA)	503	78	-	-
Ericsson AG (EAS)	375	520	-	-
LM Ericsson Ltd. (LMI)	1.171	1.537	615	1.035
Ericsson d.o.o. (EVN)	1.069	1.453	-	-
Ericsson SP Z.O.O. (EPO)	429	1.203	-	-
Ericsson Telecommunicatia B.V. (ETM)	812	1.429	600	1.120
Ericsson Ltd. Madrid, Spain (ETL)	527	2.461	-	-
Ericsson Corporation, Russia (ECR)	1.064	1.849	-	96
Ostala društva Ericssonove grupe	2.175	9.924	428	1.710
Podružnice:				
Libratel	5	-	-	-
Ericsson Nikola Tesla BH d.o.o.	-	1.170	1.727	-
TXK	-	-	27	-
	<u>71.604</u>	<u>82.360</u>	<u>57.941</u>	<u>102.537</u>

Društvo je iskazalo potraživanja na osnovu kredita odobrenom podružnici Ericsson Nikola Tesla BH d.o.o u iznosu od 11.719 tisuća kuna (2012: 17.828 tisuća kuna) kao što je objavljeno u bilješci 16.

27 Upravljanje financijskim rizicima

Društvo je, uslijed svojih aktivnosti, izloženo čitavom nizu financijskih rizika: tržišnom riziku (uključujući valutni, kamatni i cjenovni rizik), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Izloženost valutnom, kamatnom i kreditnom riziku javlja se tijekom redovnog poslovanja Društva. Upravljanje rizicima provodi odjel riznice, a glavna mu je uloga aktivno upravljanje ulaganjem viška likvidnosti kao i financijskom imovinom i obvezama te upravljanje i kontrola izloženosti financijskim rizicima. U Društvu postoji i služba za financiranje kupaca, a glavni joj je cilj pronalaženje odgovarajućih rješenja za financiranje kupaca uz posredovanje treće strane i što manji angažman Društva u pružanju takvih usluga kupcima. Politika upravljanja rizicima povezana s upravljanjem financijskim instrumentima, može se ukratko prikazati kako slijedi:

(a) Valutni rizik

Valutni rizik je rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjene tečaja. Društvo je izloženo promjenama vrijednosti američkog dolara i eura jer je značajan dio potraživanja i inozemnih prihoda iskazan u ovim valutama. Upravljanje ovim rizikom svodi se na, koliko je to moguće, usklađivanje priljeva u nekoj valuti s odljevima u istoj valuti. Društvo može sklapati termenske ugovore za kupnju strane valute kako bi se ekonomski zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz operativnih novčanih tokova.

Ako bi se na dan 31. prosinca 2013. godine euro smanjio/povećao za 0,93% u odnosu na kunu (2012.: 1,56%), i ako bi se američki dolar smanjio/povećao za 3,49% u odnosu na kunu (2012.: 2,23%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, neto dobit za izvještajno razdoblje bila bi za 4.102 tisuće kuna manja/veća (2012.: 10.502 tisuća kuna), uglavnom kao rezultat dobitka/gubitka od tečajnih razlika pri preračunavanju novca i novčanih ekvivalenata, depozita, potraživanja od kupaca i financiranja kupaca iz eura u kunu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(a) Valutni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju promjene vrijednosti valuta te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2013.				Ukupno		Ukupno
	EUR	USD	Ostale valute	strane valute	kn	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	15.594	2.463	-	18.057	744	18.801
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	195.217	13.271	7.217	215.705	113.522	329.227
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	109.845	109.845
Novac i novčani ekvivalenti	358.721	2.250	537	361.508	42.761	404.269
	569.532	17.984	7.754	595.270	266.872	862.142
Uzeti zajmovi	-	-	-	-	-	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	68.649	3.665	(32)	72.282	132.455	204.737
	68.649	3.665	(32)	72.282	132.455	204.737
Valutna neusklađenost	500.883	14.319	7.786	522.988	134.417	657.405

2012.				Ukupno		Ukupno
	EUR	USD	Ostale valute	strane valute	kn	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	22.732	7.306	-	30.038	375	30.413
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	214.131	11.081	354	225.566	105.829	331.395
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	145.365	145.365
Novac i novčani ekvivalenti	445.272	9.333	707	455.312	38.930	494.242
	682.135	27.720	1.061	710.916	290.499	1.001.415
Uzeti zajmovi*	1.958	-	-	1.958	-	1.958
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	96.260	3.579	5.092	104.931	120.645	225.576
	98.218	3.579	5.092	106.889	120.645	227.534
Valutna neusklađenost	583.917	24.141	(4.031)	604.027	169.854	773.881

* uključene obveze za kamate u iznosu od 248 tisuće kuna

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(b) Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene vrijednosti financijskog instrumenta uslijed promjena tržišnih kamatnih stopa. Budući da Društvo uglavnom financira kupce po fiksnim kamatnim stopama, samo je manji dio financiranja kupaca podložan mogućim promjenama u tržišnim kamatnim stopama, te je rizik od promjena tržišnih kamatnih stopa relativno nizak. Društvo ujedno ima i uzete zajmove i dane depozite u financijskim institucijama po promjenjivim kamatnim stopama, kao i udjele u novčanim investicijskim fondovima koji su osjetljivi na promjene tržišnih kamatnih stopa na kratkoročne depozite i trezorske zapise.

Na dan 31. prosinca 2013. godine:

- Da se efektivna kamatna stopa na eurske zajmove povećala/smanjila za 0,33% (2012.: 0,73%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi, po osnovi eurskih zajmova, nula kuna manja/veća (2012.: 10 tisuća kuna);
- Da se efektivna kamatna stopa na eurske depozite povećala/smanjila za 0,52% (2012.: 0,08%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi, po osnovi eurskih depozita, 33 tisuće kuna veća/manja (2012.: 5 tisuća kuna);
- Da se efektivna kamatna stopa na kunske depozite povećala/smanjila za 0,68% (2012.: 0,36%) na godišnjoj razini, neto dobit nakon oporezivanja za izvještajno razdoblje bila bi, po osnovi ulaganja u investicijske fondove 576 tisuća kuna veća/manja (2012.: 374 tisuće kuna).

Sljedeća tabela prikazuje godišnje prosječne kamatne stope izloženosti financijske imovine i obveza:

	2013.	2012.
	Prosječne	Prosječne
	kamatne stope	kamatne stope
	%	%
Zajmovi i potraživanja	2,16	4,37
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	0,32	0,50
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	0,20	0,46
Novac i novčani ekvivalenti	1,64	1,85
Uzeti zajmovi	-	2,19

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(b) Kamatni rizik (nastavak)

U tabelama u nastavku vidljiva je analiza utjecaja promjene vrijednosti kamatnih stopa te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2013.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	-	442	9.459	8.900	18.801	7.253
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	300.610	6.036	1.058	21.523	-	-	329.227	16.898
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	105.716	-	-	-	4.129	-	109.845	-
Novac i novčani ekvivalenti	-	213.328	190.941	-	-	-	404.269	190.941
	406.326	219.364	191.999	21.965	13.588	8.900	862.142	215.092
Uzeti zajmovi	-	-	-	-	-	-	-	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	204.737	-	-	-	-	-	204.737	-
	204.737	-	-	-	-	-	204.737	-
Kamatna neusklađenost	201.589	219.364	191.999	21.965	13.588	8.900	657.405	215.092
2012.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	-	383	21.429	8.601	30.413	30.043
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	307.619	6.907	3.017	13.852	-	-	331.395	23.776
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	131.170	-	-	10.083	4.112	-	145.365	14.195
Novac i novčani ekvivalenti	-	283.719	210.523	-	-	-	494.242	210.523
	438.789	290.626	213.540	24.318	25.541	8.601	1.001.415	278.537
Uzeti zajmovi*	-	-	-	1.958	-	-	1.958	1.958
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	225.576	-	-	-	-	-	225.576	-
	225.576	-	-	1.958	-	-	227.534	1.958
Kamatna neusklađenost	213.213	290.626	213.540	22.360	25.541	8.601	773.881	276.579

* uključene obveze za kamate u iznosu od 248 tisuća kuna

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(c) Cjenovni rizik

Društvo ima određenu izloženost cjenovnom riziku dužničkih vrijednosnica usprkos malom obujmu ulaganja, a one su u bilanci klasificirane kao financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka (dužničke vrijednosnice i investicijski fondovi). Svim vrijednosnicama kojima Društvo raspolaže aktivno se trguje na Zagrebačkoj burzi, te promjena indeksa CROBEX i CROBIS može utjecati na rezultate poslovanja.

Donja tabela prikazuje utjecaj povećanja/smanjenja indeksa na neto dobit Društva pod pretpostavkom da je indeks CROBEX povećan/smanjen za 6,91% (2012.: 16,63%), a indeks CROBIS povećan/smanjen za 5,41% (2012.: 1,64%). Utjecaj na dobit za godinu prikazan je kako slijedi:

Indeks	Utjecaj na dobit za godinu	
	2013.	2012.
	'000 kn	'000 kn
CROBEX	22	67
CROBIS	179	233

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(d) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neispunjavanja obveza jedne strane u financijskom instrumentu, a što bi moglo prouzročiti nastanak financijskog gubitka drugoj strani. Značajan rizik povezan je s visokom razinom potraživanja vezanih uz financiranje kupaca.

Projekcija poreznih obveza za sljedeće godine pokazala je da će se Društvo po osnovi drugih izvora poreznih olakšica (potpora po osnovi istraživanja i razvoja, kao i značajnog prenesenog poreznog gubitka) ponovno naći u situaciji da nema porezne obveze te da neće moći iskoristiti dobivene porezne potvrde iz prethodnih godina po osnovi poreza na dobit plaćenog u inozemstvu.

Društvo je poduzelo daljnje korake u partnerstvu s bankama i drugim financijskim institucijama kako bi u budućnosti osiguralo znatno smanjenu izloženost kreditnim rizicima s osnove financiranja kupaca.

Novi se kupci prihvaćaju nakon što su zadovoljili detaljan pregled kreditne sposobnosti te nakon sagledavanja kreditnog rizika zemlje. Preostala se potraživanja često pregledavaju. Gubici od umanjenja vrijednosti izračunavaju se diskontiranjem potraživanja. Nadalje, prisutan je rizik koncentracije potraživanja jer Društvo ima značajan udio nepodmirenih potraživanja od strane malog broja kupaca. Na dan 31. prosinca 2013. godine pet najvećih kupaca predstavlja 53% ukupne neto vrijednosti potraživanja (2012.: 61%). Društvo smatra da najveću izloženost ovom riziku predstavlja iznos potraživanja od kupaca (bilješke 12 i 15) i ostalih potraživanja (bilješka 16), bez umanjenja vrijednosti za sumnjiva potraživanja. Analiza dospijeća ovih potraživanja vidljiva je u tabeli ročnosti u daljnjem tekstu ove bilješke.

Akreditivi se koriste kao metoda za osiguranje plaćanja od strane kupaca koji posluju na određenim tržištima, osobito na tržištima koja se nalaze u nestabilnom političkom i/ili gospodarskom okruženju. Banke potvrđuju akreditive, čime se smanjuje politička i komercijalna izloženost kreditnom riziku.

Prije odobrenja novih sredstava za financiranje kupaca obavlja se interna procjena kreditnog rizika kako bi se procijenila kreditna sposobnost (za politički i gospodarski rizik) svake transakcije. Ponovne procjene kreditne sposobnosti za svakog se kupca redovito obavljaju.

Rezerviranja koja se odnose na izloženost riziku vezanom uz financiranje kupaca utvrđuju se samo kada se mogu pouzdano mjeriti i kada se, nakon što je financijski aranžman stupio na snagu, pojave određeni događaji koji bi mogli imati negativan utjecaj na sposobnost i/ili spremnost zajmoprimca za otplaćivanje preostalog duga. Navedeni događaji mogu biti politički (u pravilu izvan kontrole zajmoprimca) ili komercijalni, npr. oslabljena kreditna sposobnost zajmoprimca.

Osiguranja sredstava za financiranje kupaca u pravilu uključuju zalog nad opremom i zalog nad određenom imovinom zajmoprimca. Ako je dostupno, može se ugovoriti i pokriće rizika od strane treće osobe. „Pokriće rizika od strane treće osobe“ znači da je banka, izvozno-kreditna agencija ili druga financijska ustanova izdala garanciju koja pokriva kreditni rizik. To također može biti i prijenos kreditnog rizika u okviru tzv. „sekundarnog aranžmana“ s bankom, pri čemu banka preuzima odgovornost za kreditni rizik i financiranje onoga dijela koji ona pokriva. Pokriće kreditnog rizika od strane treće osobe također može izdati i osiguravajuće društvo.

Na dan 31. prosinca 2013. godine, ukupna izloženost riziku koja se odnosi na financiranje kupaca iznosila je 23 milijuna kuna (2012.: 45 milijuna kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(d) Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeće tabele prikazuju starosnu strukturu i sumarni prikaz dospjeća svih dospjelih zajmova i potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2013.

2013.	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	35.125	103.806	20.014	6.274	165.219
Domaća potraživanja	12.011	89.291	12.682	-	113.984
Potraživanja od povezanih društava	11.323	60.282	-	-	71.605
	58.459	253.379	32.696	6.274	350.808
2012.					
Inozemna potraživanja	56.880	92.368	26.439	20.900	196.587
Domaća potraživanja	5.906	63.879	3.117	49	72.951
Potraživanja od povezanih društava	7.263	75.097	-	-	82.360
	70.049	231.344	29.556	20.949	351.898

2013.	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	10.220	641	3.924	20.341	35.125
Domaća potraživanja	7.547	1.411	2.168	885	12.010
Potraživanja od povezanih društava	4.468	6.423	432	-	11.323
	22.235	8.475	6.524	21.225	58.459
2012.					
Inozemna potraživanja	32.740	1.165	2.635	20.340	56.881
Domaća potraživanja	4.756	1.150	-	-	5.906
Potraživanja od povezanih društava	4.137	1.154	1.612	-	7.263
	41.633	3.469	4.247	20.340	70.049

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(d) Kreditni rizik (nastavak)

Tabela 3

**Dospijeće plaćanja ukupnih zajmova i potraživanja od kupaca
(vezano uz dospjele stavke)**

2013.	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	35.126	75.579	10.238	1.388	122.331
Domaća potraživanja	12.010	81.087	11.971	-	105.068
Potraživanja od povezanih društava	11.323	57.983	-	-	69.306
	58.459	214.648	22.210	1.388	296.705
2012.					
Inozemna potraživanja	56.880	75.061	15.522	12.724	160.187
Domaća potraživanja	5.906	27.337	701	-	33.944
Potraživanja od povezanih društava	7.263	72.599	-	-	79.862
	70.049	174.997	16.223	12.724	273.993

Tabela 4

Dospjeli zajmovi i potraživanja od kupaca, ali bez umanjenja vrijednosti

2013.	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	
Inozemna potraživanja	6.606	641	101	-	7.348
Domaća potraživanja	7.455	136	973	-	8.563
Potraživanja od povezanih društava	747	3.189	2.203	376	6.515
	14.808	3.967	3.276	376	22.427
2012.					
Inozemna potraživanja	25.137	1.144	-	-	26.281
Domaća potraživanja	4.756	1.150	-	-	5.906
Potraživanja od povezanih društava	2.205	3.795	1.062	-	7.062
	32.098	6.089	1.062	-	39.249

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(d) Kreditni rizik (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2013. godine ukupno nenaplaćeni zajmovi i potraživanja od kupaca iznosili su 351 milijuna kuna (2012.: 352 milijuna kuna), kao što je prikazano u Tabeli 1, od kojih 286 milijuna kuna (2012.: 331 milijuna kuna) dospijeva na naplatu unutar godine dana. Na dan 31. prosinca 2013. godine na naplatu je dospjelo 58 milijuna kuna (2012.: 70 milijuna kuna; Tabela 2), od čega je 31 milijuna kuna (2012.: 45 milijuna kuna) na naplatu dospjelo unutar godine dana.

Na dan 31. prosinca 2013. godine ukupno potraživanje od kupaca s dospjelim stavkama na dan 31. prosinca 2013. godine iznosilo je 297 milijuna kuna (2012.: 274 milijuna kuna), kao što je prikazano u Tabeli 3. Od navedenog iznosa, 237 milijuna kuna (2012.: 261 milijun kuna) je već dospjelo ili dospijeva na naplatu unutar godine dana.

Trenutačna gospodarska kriza povećava rizik i nesigurnost naplativosti nekih od navedenih potraživanja. Na dan 31. prosinca 2013. godine Društvo je iskazalo rezerviranje od 28 milijuna kuna (2012.: 41 milijun kuna) za umanjenje vrijednosti ovih potraživanja. Kao što je prikazano u Tabeli 4, iznosi od 22 milijuna kuna (2012.: 39 milijuna kuna) dospjeli su, ali im vrijednost nije umanjena na dan 31. prosinca 2013. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(e) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti, koji se smatra rizikom financiranja, je rizik od poteškoća s kojima se Društvo može susresti u prikupljanju sredstava za podmirivanje obveza povezanih s financijskim instrumentima. Kako Društvo nema obveza u financijskim instrumentima, rizik proizlazi samo iz svakodnevnih aktivnosti. Društvo je veliku pozornost obratilo na tok novca, prateći stvarne dnevne promjene te prilagođavajući mjesečne planove. Zbog povoljne likvidne pozicije Društva, ovaj se rizik smatra niskim. Donja tabela daje prikaz ročnosti i neusklađenosti koja iz toga proizlazi.

2013.	Manje od 1	1 - 3	3 - 12	1 - 5 godina	Preko 5	Ukupno
	mjeseca	mjeseca	mjeseci		godina	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	442	16.777	1.582	18.801
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	205.013	92.900	31.314	-	-	329.227
Kratkotrajna financijska imovina	105.716	-	-	4.129	-	109.845
Novac i novčani ekvivalenti	213.328	190.941	-	-	-	404.269
	524.057	283.841	31.756	20.906	1.582	862.142
Uzeti zajmovi	-	-	-	-	-	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	142.902	61.835	-	-	-	204.737
	142.902	61.835	-	-	-	204.737
Neusklađenost ročne strukture	381.155	222.006	31.756	20.906	1.582	657.405
2012.	Manje od 1	1 - 3	3 - 12	1 - 5 godina	Preko 5	Ukupno
	mjeseca	mjeseca	mjeseci		godina	
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	383	28.659	1.371	30.413
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	215.000	89.017	27.377	1	-	331.395
Kratkotrajna financijska imovina	131.170	-	10.083	4.112	-	145.365
Novac i novčani ekvivalenti	283.719	210.523	-	-	-	494.242
	629.889	299.540	37.843	32.772	1.371	1.001.415
Uzeti zajmovi*	-	-	1.958	-	-	1.958
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	141.702	83.859	15	-	-	225.576
	141.702	83.859	1.973	-	-	227.534
Neusklađenost ročne strukture	488.187	215.681	35.870	32.772	1.371	773.881

*uključene obveze za kamate u iznosu od 248 tisuća kuna

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(f) Procjena fer vrijednosti

Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka iskazuju se po fer vrijednosti na datum bilance. Fer vrijednost procjenjuje se na temelju njihove kotirane cijene na aktivnom tržištu na datum bilance koja predstavlja input razine 1 (bilješka 17).

Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene lako i redovito dostupne putem razmjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine, cijene usluga, ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema tržišnim uvjetima. Kotirana tržišna cijena koja se koristi za financijsku imovinu Grupe je trenutna cijena ponude. Ne postoji financijska imovina izvedena iz inputa razine 2 koji predstavljaju različite tehnike procjene vrijednosti temeljem vidljivih tržišnih podataka, odnosno iz inputa razine 3 koji predstavljaju različite tehnike procjene vrijednosti bez vidljivih tržišnih podataka.

Glavni financijski instrumenti Društva koji se ne vode po fer vrijednosti su novac i novčani ekvivalenti, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajni zajmovi i potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze te uzeti zajmovi. Fer vrijednosti financijskih instrumenata i neto knjigovodstvene vrijednosti u bilanci su kako slijedi:

	Neto knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Nepriznata dobit/ (gubitak)	Neto knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Nepriznata dobit/ (gubitak)
	2013.	2013.	2013.	2012.	2012.	2012.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	18.801	18.874	73	30.413	30.045	(368)
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	329.226	328.580	(647)	331.395	331.165	(230)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	109.845	109.845	-	145.365	145.365	-
Novac i novčani ekvivalenti	404.269	404.269	-	494.242	494.242	-
Uzeti zajmovi	-	-	-	(1.710)	(1.652)	58
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(204.737)	(204.737)	-	(225.576)	(225.576)	-
	<u>657.404</u>	<u>656.831</u>	<u>(574)</u>	<u>774.129</u>	<u>773.589</u>	<u>(540)</u>

Fer vrijednost zajmova i potraživanja te fer vrijednost uzetih zajmova izračunavaju se prema najboljoj procjeni posloводства budućih diskontiranih novčanih tokova glavnice i kamata, koristeći tržišnu stopu sličnih instrumenata kao diskontnu stopu na datum bilance. Fer vrijednosti i neto knjigovodstvene vrijednosti bitno se ne razlikuju iz razloga što je (značajan) dio zajmova i dugotrajnih potraživanja ugovaran po fiksnim i varijabilnim tržišnim stopama, a koje značajno ne odstupaju od tržišne cijene s kraja izvještajne godine. Kratkotrajna financijska imovina iskazana je po fer vrijednosti utemeljenoj na tržišnoj cijeni na datum bilance bez odbitka transakcijskih troškova.

Iskazana knjigovodstvena vrijednost novca i novčanih ekvivalenata te depozita kod banaka približna je njihovoj fer vrijednosti zbog kratkoročnog dospjeća ovih financijskih instrumenata. Slično tome, knjigovodstvena vrijednost po amortiziranom trošku potraživanja od kupaca i obveza s preostalim dospjećem manjim od jedne godine, koji su podložni normalnim uvjetima poslovanja, približna je njihovim fer vrijednostima. Sljedeće kamatne stope, raspoložive na tržištu za slične financijske instrumente, korištene su pri određivanju fer vrijednosti:

	2013.	2012.
Zajmovi i potraživanja	5,31%	6,98%
Uzeti zajmovi	-	6,87%

28 Potencijalne obveze

U prosincu 1999. godine Društvo je primilo obavijest o tužbi podnesenoj od strane dijela malih dioničara. Tužba je zahtijevala od Trgovačkog suda u Zagrebu da neke odluke s Glavne skupštine dioničara, održane 18. lipnja 1998. godine, proglasi ništavnim. Društvo je podnijelo odgovor na tužbu. U siječnju 2004. godine Trgovački sud u Zagrebu donio je prvostupanjsku presudu kojom su zahtjevi podnositelja tužbe odbijeni. Podnositelji tužbe su 2. ožujka 2004. godine uložili žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, ali rješenje još uvijek nije doneseno. Uprava Društva je mišljenja da nikakve značajne obveze neće proizaći iz navedene tužbe. Od 2005. godine do dana izdavanja ovih izvještaja nije bilo daljnjeg pomaka u ovom slučaju.